

Guia de participació de famílies vulnerables en la comunitat energètica a través d'un autoconsum compartit – El cas de La Tonenca Sccl

Data de lliurament (mes i any)

Novembre 2024

Núm. expedient SAP

2024/0026128

En el marc d'un Subprojecte finançat amb fons NextGenerationEU:



ÍNDEX

ÍNDEX	2
RESUM DEL PROJECTE	3
1. CONTEXT I BREU INTRODUCCIÓ A LA POBRESA ENERGÈTICA	4
2. BREU INTRODUCCIÓ AL AUTOCONSUM COL·LECTIU	7
3. OBJECTIUS I ABAST	9
4. EL PROJECTE D'INCLUSIÓ DE FAMÍLIES VULNERABLES A LA COMUNITAT ENERGÈTICA	10
4.1. MAPA D'ACTORS I GOVERNANÇA	13
4.2. EL CONVENI DE COL·LABORACIÓ	14
4.3. CRITERIS DE SELECCIÓ DEL PARTICIPANTS	17
4.4. CONFIDENCIALITAT I INCLUSIÓ EN PROJECTES DE POBRESA ENERGÈTICA	21
5. PROCÉS DE CONTACTE AMB LES FAMÍLIES I INCORPORACIÓ AMB LA COMUNITAT	22
6. ANÀLISIS ECONÒMIC	27
7. FASES DEL PROJECTE	31
8. ALTRES EXPERIÈNCIES D'ABORDATGE DE LA POBRESA ENERGÈTICA DES DE LES COMUNITATS ENERGÈTIQUES	37
9. REFLEXIONS I CONCLUSIONS	44
10. BIBLIOGRAFIA	46
11. ANNEXES	47

RESUM DEL PROJECTE

CAP A UNA ENERGIA COMUNITÀRIA JUSTA I INCLUSIVA

En un context global marcat per l'emergència climàtica i la creixent desigualtat energètica, les comunitats energètiques s'han consolidat com una eina transformadora. Aquestes iniciatives posen al centre la ciutadania, promovent un model energètic basat en les energies renovables, la gestió col·lectiva i la justícia social. La Tonenca Sccl exemplifica aquest enfocament amb un projecte innovador que aborda la pobresa energètica a través de l'autoconsum compartit i la inclusió activa de famílies vulnerables.

Aquest projecte neix de la necessitat d'oferir una alternativa sostenible i equitativa davant dels reptes que planteja la pobresa energètica, definida a nivell Europeu per l'Observatori Europeu de la Pobresa Energètica (EPOV) per quatre indicadors primaris que són l'Endarreriment en el pagament de les factures de subministraments, el pagament del doble de la mitjana de despesa energètica i la Incapacitat per mantenir la llar a una temperatura adequada o un nivell de renda inferior a la meitat de la renda mitjana (pobresa oculta). A través de la col·laboració entre la comunitat energètica i l'administració pública local, s'ha desenvolupat una instal·lació fotovoltaica d'autoconsum compartit que distribueix energia renovable i de proximitat entre les famílies seleccionades, **sense cap cost per a elles**.

Aquest model d'autoconsum compartit no només **redueix la despesa energètica** de les famílies participants, sinó que també les involucra en un procés d'**apoderament energètic**. A més de proporcionar-los **formació sobre eficiència energètica i ús òptim de l'energia solar**, el projecte assegura que aquestes famílies esdevinguin membres de ple dret de la comunitat energètica, amb veu i vot en les decisions col·lectives. Això es fa garantint la seva privacitat i evitant qualsevol forma d'estigmatització.

La **col·laboració amb els serveis socials** és essencial per **identificar les famílies beneficiàries i trencar barreres econòmiques** com l'aportació obligatòria inicial per esdevenir persona sòcia de la comunitat. El conveni de col·laboració està dotat econòmicament per tal de permetre la creació d'un fons d'aportacions obligatòries al capital social en la comunitat energètica que s'utilitza per eliminar aquests obstacles i garantir que el recurs públic destinat al projecte s'utilitzi amb transparència i eficàcia.

El projecte de La Tonenca, impulsat gràcies al suport de l'administració local i altres agents clau, és una experiència replicable que pot inspirar altres comunitats energètiques. Aquesta iniciativa demostra que és possible avançar cap a una transició energètica més inclusiva i equitativa, alhora que es construeix un model sostenible que apodera els col·lectius més vulnerables. Una iniciativa que crea oportunitats per transformar vides i construir comunitats més fortes i cohesionades.

1. CONTEXT I BREU INTRODUCCIÓ A LA POBRESA ENERGÈTICA

L'Estratègia Nacional contra la Pobresa Energètica 2019-2024 del Ministeri de Transició Ecològica defineix la pobresa energètica i el consumidor vulnerable de la següent manera:

“La pobresa energètica és la situació en què es troba una llar en la qual no poden ser satisfetes les necessitats bàsiques de subministrament d'energia, com a conseqüència d'un nivell d'ingressos insuficient i que, en el seu cas, pot veure's agreujada per tenir un habitatge ineficient en termes energètics. La pobresa energètica es podrà manifestar en els ciutadans a través de diferents fets, com la incapacitat de mantenir una temperatura adequada a la llar, el retard en el pagament de les factures, un consum energètic excessivament baix o una despesa desproporcionada en subministraments energètics respecte al nivell d'ingressos.”

A més hi ha altres definicions rellevants de pobresa energètica:

- “Situació en què una llar és incapaç de pagar una quantitat d'energia suficient per satisfer les seves necessitats domèstiques i/o es veu obligada a destinar una part excessiva dels seus ingressos a pagar la factura energètica” (Tirado Herrero et al., 2012)
- “Incapacitat d'una llar d'arribar a un nivell social i materialment necessari de serveis domèstics d'energia” (Bouzarovski y Petrova, 2015)

Segons l'Estratègia Nacional contra la Pobresa Energètica, el consumidor vulnerable és aquell que es troba en situació de pobresa energètica i pot ser beneficiari de mesures de suport establertes per les administracions, com el bo social. **En funció de l'indicador utilitzat, entre 3,5 i 8,1 milions de persones es troben en situació de pobresa energètica a Espanya.**

Les principals causes de la pobresa energètica son

- a) els preus elevats de l'energia,
- b) habitatges mal aïllats i aparells poc eficients,
- c) baixos ingressos de les famílies.

Adicionalment hi ha agreujants com la manca d'informació, la opacitat del sistema elèctric i la falta de mesures de protecció al consumidor vulnerable. A més, en general els Serveis Bàsics d'Atenció Social estan desbordats.

La pobresa energètica té greus conseqüències sobre les persones afectades com per exemple:

- Sensació de falta de recursos (“Heat or eat”)
- Efectes sobre la salut física i psicològica
- Fracàs escolar
- Accidents domèstics (conductes energètiques perilloses)
- Aïllament: amagar la situació davant de familiars i amics (menor interacció social)
- Acumulació de deute

A nivell estatal hi ha diverses mesures estructurals d'abordatge de la pobresa energètica:

1. Llei 24/2013, del 26 de desembre, del Sector Elèctric, que estableix quins son els subministraments essencials i defineix les situacions en les quals no es pot realitzar un tall en el subministrament. Això inclou:
 - a. **Persones i/o unitats familiars en risc d'exclusió social** amb bo social de consumidor vulnerable sever i amb els serveis socials pagant el 50% de la factura abans del descompte.
 - b. **Persones i/o unitats familiars amb bo social** en situacions especials (menors de 16 anys, persones amb discapacitat superior al 33%, persones en situació de dependència grau II o III).

2. El Reial decret 897/2017, de 6 de octubre, pel es regula la figura del consumidor vulnerable, el bo social i altres mesures de protecció pels consumidors domèstics d'energia elèctrica. Aquest decret defineix criteris per accedir al bo social, incloent nivells de renda, ser pensionista, família nombrosa o atur de tots els membres de la unitat familiar. També introdueix mesures per evitar talls de subministrament a consumidors vulnerables, especialment durant l'hivern, i promou la col·laboració amb serveis socials per identificar i protegir persones en situació de pobresa energètica.

El Real Decret-Llei 9/2024 de 23 de desembre, pel que s'adopten mesures urgents en matèria econòmica, tributària, de transport i de Seguretat Social, i es prorroguen determinades mesures per fer front a situacions de vulnerabilitat social; ha prorrogat les mesures econòmiques de protecció de col·lectius vulnerables. D'aquesta manera, a partir del 24 de desembre de 2024 entra en vigor la garantia de subministraments i, per tant impossibilitat de tallar l'electricitat, a persones amb bo social aplicat en categoria de consumidor vulnerable i vulnerable sever fins a 31 de desembre del 2025.

Modificació dels percentatges de descompte del bo social:

- a. De 1 gener 2025 a 30 juny 2025: 50% consumidor vulnerable i 65% vulnerable sever.
 - b. De 1 juliol 2025 a 31 desembre 2025: 42,5% consumidor vulnerable i 57,5 vulnerable sever.
 - c. A partir de 1 gener 2026: 35% consumidor vulnerable i 50% vulnerable sever.**
-
3. Real Decret 17/2021, de 14 de setembre, de mesures urgents per mitigar l'impacte de l'escalada de preus del gas natural als mercats detallistes de gas i electricitat; estableix el Subministrament Mínim Vital. Aquesta figura estableix una potència elèctrica límit de 3,5 kW, garantint unes condicions mínimes de confort durant un període de sis mesos en què el subministrament no pot ser interromput, fins i tot en cas d'impagament de les factures.

4. Estratègia Nacional de Pobresa Energètica (2019-2024) que contempla 19 mesures d'actuació, encara que no inclou l'autoconsum col·lectiu com a mesura de lluita contra la pobresa energètica.

El Ministeri de Transició Ecològica i Repte Demogràfic està treballant en una nova Estratègia Nacional per la Pobresa Energètica, el qual està previst perquè estigui publicat a finals de 2025¹.

A nivell europeu la Directiva (UE) 2024/1711, del 13 de juliol, de reforma del mercat elèctric europeu, afegeix article 15 bis a la Directiva 2019/944 que diu que els Estats Membres vetllaran perquè els projectes de consum d'energia compartida que siguin propietat de l'administració pública, facin accessible l'electricitat compartida a clients o ciutadans vulnerables o afectats per la pobresa energètica. Per això, els Estats Membres faran tot el possible per promoure que la quantitat d'aquesta energia sigui en terme mig d'almenys 10 de l'energia compartida. Aquesta modificació encara no ha estat transposada a l'Estat Espanyol.

A nivell Català destaca la Llei 24/2015, del 29 de juliol, de mesures urgents per a afrontar l'emergència en l'àmbit de l'habitatge i la pobresa energètica; té l'objectiu de garantir l'accés als subministraments d'aigua, gas i electricitat a persones i unitats familiars en risc d'exclusió social. Estableix un protocol obligat de comunicació entre els serveis socials i la comercialitzadora per evitar el tall del subministrament d'electricitat si hi ha risc d'exclusió social. A Catalunya, es calcula que més d'un 11% de les llars es troben en situació de pobresa energètica, una realitat que es manifesta en l'increment de factures impagades, talls de subministrament, o l'ús d'estratègies de reducció de consum que afecten la salut i el benestar de les famílies (IDESCAT, 2023; TIRADO *et al.*, 2020).

Les mesures actuals per abordar la pobresa energètica a Catalunya i Espanya no posen el focus en el potencial de les comunitats energètiques i l'autoconsum compartit, tot i que existeixen regulacions i iniciatives pilot en desenvolupament per fomentar-los.

¹ <https://www.lamoncloa.gob.es/serviciosdeprensa/notasprensa/transicion-ecologica/paginas/2025/160125-aagesen-estrategia-pobreza-energetica.aspx>

Cal recordar que en una instal·lació d'autoconsum col·lectiu amb compensació simplificada d'excedents, la gestió dels excedents es realitza de manera individual per a cada consumidor associat. És a dir, si un consumidor associat té excedents en una hora concreta, aquests excedents se li compensaran a ell individualment en la seva factura i de manera independent per a cadascun dels associats. Cal tenir en compte que, tal com contempla el RD 244/2019, de 5 d'abril, la titularitat de la instal·lació de generació en aquests casos serà del productor, que serà qui s'inscriui com a tal en els registres d'autoconsum.

Cada consumidor mantindrà la comercialitzadora de la seva elecció, per la qual cosa no és necessari que tots els consumidors associats tinguin la mateixa companyia comercialitzadora.

Per tal de dur a terme l'autoconsum col·lectiu, es pot constituir una comunitat energètica sempre que es compleixin els requisits establerts. Aquesta comunitat pot actuar com a representant dels consumidors associats quan aquests li atorguin les corresponents autoritzacions.

3. OBJECTIU I ABAST

En el context actual la transició energètica cap a fonts d'energia renovable és urgent i inajornable per garantir un futur possible, sostenible i just. No obstant això, aquesta transició no pot limitar-se a un canvi tecnològic; ha de produir-se un canvi sistèmic que transcendeixi les lògiques actuals del capitalisme i aposti per un nou paradigma ecosocial, econòmic i cultural. És crucial que aquesta transformació sigui liderada per la ciutadania, democratitzant l'energia i fent-la accessible a tota la població. En aquesta transició ciutadana, les Comunitats Energètiques no són només una eina tècnica i econòmica per generar energia renovable, sinó també un vehicle per al canvi ecosocial.

En les últimes dècades, la pobresa energètica ha sorgit com una de les principals problemàtiques socials, agreujada per la volatilitat en els preus de l'energia i la crisi sanitària per la Covid-19.

En els darrers anys, malgrat l'absència d'un marc jurídic específic, han sorgit comunitats energètiques arreu del territori. No obstant això, aquest creixement en general no ha inclòs, accions dirigides a reduir la pobresa i la vulnerabilitat energètica. La majoria de comunitats energètiques, no incorporen ni desenvolupen intervencions adreçades a grups vulnerables. Segons l'informe "*Sin dejar a nadie atrás*"² d'Amigos de la Tierra, aquest fet es deu a diverses barreres: la inestabilitat financera, la falta de personal i al desconeixement sobre les situacions de vulnerabilitat energètica.

Aquest document té l'objectiu d'exposar l'experiència d'incorporació de famílies en situació de vulnerabilitat a la comunitat energètica La Tonenca Sccl, mitjançant un projecte d'autoconsum compartit. Una iniciativa que es caracteritza per aprofitar les sinergies amb l'administració pública local per facilitar-ne la implementació i l'impacte.

El document es divideix en tres parts principals:

1. **Estructura i governança:** S'analitzen l'estructura administrativa i jurídica del projecte, així com els models de governança emprats pels diferents actors implicats.
2. **Inclusió de les famílies vulnerables:** Es descriuen els processos per incorporar famílies en situació de vulnerabilitat a la comunitat energètica.
3. **Dificultats i solucions:** S'exposen els reptes trobats, les solucions adoptades i les conclusions extretes.

El document també inclou una breu explicació d'altres iniciatives rellevants de comunitats energètiques que aborden la inclusió de famílies en situació de vulnerabilitat.

² <https://www.tierra.org/sin-dejas-a-nadie-atras/>

4. EL PROJECTE D'INCLUSIÓ DE FAMÍLIES VULNERABLES A LA COMUNITAT ENERGÈTICA LA TONENCA

La Tonenca SCCL integra en els seus estatuts³ una clara vocació de justícia social i sostenibilitat energètica. El seu compromís amb la inclusió social i la lluita contra la pobresa energètica s'estableix com un dels eixos fonamentals de la seva missió. Això es reflecteix en diversos articles que prioritzen l'eliminació de barreres econòmiques per accedir als serveis energètics, així com el desenvolupament d'iniciatives que promoguin l'equitat i la participació activa de la ciutadania en la transició energètica.

Aquests principis es detallen en el preàmbul i en l'Article 2 dels estatuts de la cooperativa, on es fixa com a objectiu **garantir un accés assequible i sostenible a l'energia, especialment per als col·lectius més vulnerables**. A més, **es contempla la col·laboració amb iniciatives públiques i privades per fomentar la inclusió laboral i canalitzar recursos cap a projectes que afavoreixin la transició energètica**.

El projecte d'inclusió de famílies vulnerables en la comunitat energètica, pivota al voltant d'una instal·lació fotovoltaica d'autoconsum compartit que La Tonenca instal·la de forma exclusiva per a famílies en situació de vulnerabilitat. Aquesta és una instal·lació de 10 kWp que s'ha pogut finançar gràcies al premi SUD Cooperació⁴ de la enginyeria Sud Renovables que va ser atorgat a La Tonenca. L'objectiu genèric del projecte és de permetre l'accés a l'energia renovable i de proximitat a famílies en situació de vulnerabilitat, i així ajudar-les a reduir la seva despesa energètica.



Figura 2. Foto de la instal·lació fotovoltaica d'autoconsum compartit. Font: La Tonenca.

³ <http://latonenca.cat/que-es-la-tonenca/>

⁴ <https://sud.es/cooperacion-2/>

<https://www.regio7.cat/economia/2023/11/24/sud-renovables-premia-tonenca-pel-95058687.html>

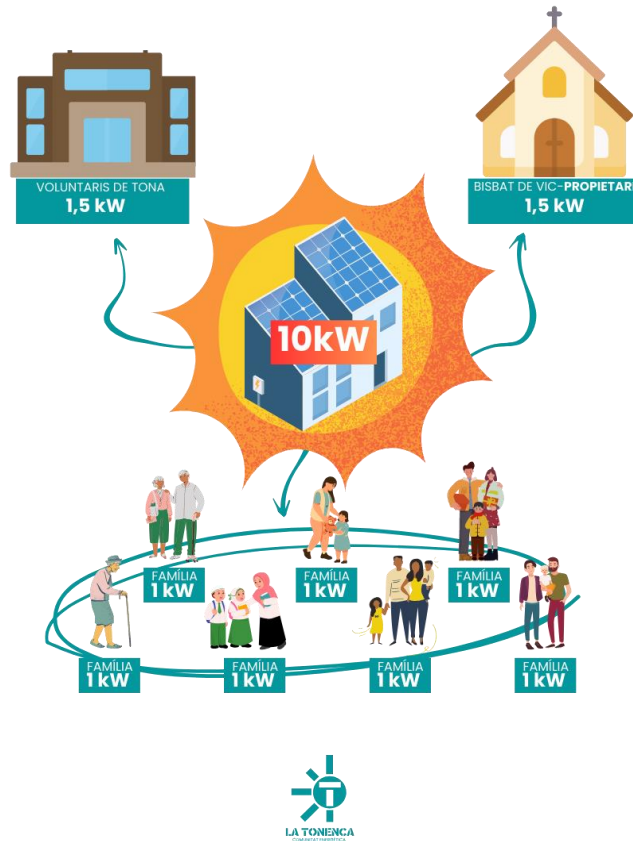


Figura 3. Esquema del repartiment de l'energia en el cas de La Tonenca. Font: La Tonenca.

L'energia d'aquesta instal·lació **es distribueix entre les famílies vulnerables a raó de 1 kW de potència per família sense cap cost per elles**, amb l'objectiu de reduir la factura d'electricitat d'aquestes famílies i així ajudar-les a sortir de la situació de vulnerabilitat energètica. Això s'aconsegueix no només reduint les factures d'electricitat mitjançant l'autoconsum compartit, sinó **formant les persones participants** en eficiència energètica i en l'ús òptim de l'energia fotovoltaica, sinó també inclouent-les en una comunitat (un col·lectiu) que es preocupa per l'energia.

Adicionalment **també es comparteix 1,5 kW amb l'Associació de Voluntaris de Tona que gestiona el Rebost Solidari**, un projecte local des d'on es distribueixen aliments a les famílies en situació de vulnerabilitat de Tona. **El 15% restant de l'energia (1,5 kW) és assignada al propietari de la teulada** on s'ubica la instal·lació fotovoltaica a mode de contraprestació per la concessió de la teulada.

Donat que la comunitat energètica no té les capacitats i coneixements necessaris per a seleccionar les famílies en situació de vulnerabilitat del municipi, s'ha signat **un conveni amb els serveis socials, per tal que realitzin la selecció de a les famílies participants**. Adicionalment, el **conveni està dotat econòmicament** per trencar la barrera de participació a la comunitat energètica.

Complementàriament a l'assignació d'energia del autoconsum compartit, **la comunitat energètica formarà a les famílies seleccionades** sobre com optimitzar l'ús d'aquesta energia fotovoltaica i sobre com entendre la factura d'electricitat. Adicionalment, s'ha **acordat amb Creu Roja Osona que inclouran aquestes famílies en els seu programa d'auditories energètiques de les llars** i que rebran un **kit bàsic d'eficiència energètica**. Aquest acord completa un abordatge integral de la pobresa energètica de les famílies participants.

Premis InclusivEC

El projecte d'inclusió de famílies vulnerables de La Tonenca ha estat reconegut amb el segon premi als Premis InclusivEC, un guardó que valora les iniciatives de comunitats energètiques amb un fort component social. Aquest reconeixement no només destaca el treball col·laboratiu amb l'Ajuntament de Tona i la Mancomunitat La Plana, sinó que també ha estat clau per crear sinergies i establir nous contactes amb altres entitats i institucions.

Els Premis InclusivEC (www.comunidad-energetica.org/las-bases-de-los-premios) són organitzats per la comunitat energètica madrilenya *La Corriente* amb el suport del projecte europeu *Advancing behavioural Change Through an INclusive Green deal* ACCTING, amb l'objectiu de premiar els projectes que promouen la inclusió social i la sostenibilitat en el sector energètic. El segon premi ens ha permès visibilitzar el nostre projecte, que ha estat sol·licitat per altres entitats i comunitats, fet que ha generat noves oportunitats i interès per replicar el model.

Aquesta presentació pública ha estat un gran impuls per al projecte, ja que ha creat una xarxa de contactes i seguidors que ens han permès compartir la nostra experiència en altres àmbits. Aquest seguiment extern, inclòs per part del partner europeu del premi, ens permet veure fins on pot arribar aquesta iniciativa i obre noves portes per a la seva expansió.

La visibilitat generada és fonamental per a la replicació del projecte, com també per a futures iniciatives que es poden liderar en altres àrees. Aquesta guia, que desitgem sigui de referència, forma part d'aquest procés de divulgació i expansió que pot tenir un gran impacte en la transició energètica a nivell local i regional.

4.1 Mapa d'actors i governança

Aquesta secció té per objectiu identificar els actors essencials que han estat necessaris per dur a terme el projecte d'inclusió de famílies en situació de vulnerabilitat a la comunitat energètica La Tonenca.

Els actors identificats són els següents: la comunitat energètica local **La Tonenca**, els serveis socials ubicats a La **Mancomunitat La Plana** i el propi **Ajuntament** del municipi. Addicionalment es considera la cooperativa de segon grau **Osona Energia** com actor clau pel suport tècnic a la comunitat energètica i el Bisbat de Vic com a **propietari de la teulada**.

Comunitat Energètica - La Tonenca Sccl

La Comunitat Energètica (CE) és l'actor principal. La comunitat promou i lidera la iniciativa, essent la propietària de la instal·lació d'autoconsum col·lectiu fotovoltaic. Els participants esdevindran socis de la comunitat, de manera que també podran participar en els processos de presa de decisions, així com en altres serveis energètics que pugui oferir la comunitat. No hi haurà cap tipus de diferència entre les participants a aquest projecte i la resta de sòcies de la comunitat energètica.

La CE té la forma jurídica de cooperativa de consum sense ànim de lucre. Per tal de esdevenir un membre regular de la cooperativa, cal fer una aportació obligatòria al capital social. En el cas de La Tonenca aquesta aportació és de 100 €. Aquesta quota es retornarà si un membre abandona la cooperativa. Aquesta aportació inicial s'identifica com una barrera econòmica d'entrada, la qual s'elimina mitjançant el conveni.

Serveis Bàsics d'Atenció Social - La Mancomunitat La Plana

Els serveis Bàsics d'Atenció Social o àrea bàsica dels serveis socials té el rol de identificar i seleccionar les possibles famílies participants. Tenen els criteris tècnics i la capacitat d'aplicar els criteris definits en el conveni per seleccionar els participants del projecte. També proporciona els recursos econòmics per tal de trencar la barrera econòmica d'esdevenir membre de la comunitat energètica per a ciutadans en situació de vulnerabilitat.

L'àrea bàsica de Tona està ubicada a La Mancomunitat La Plana⁵. Aquesta és un organisme públic supramunicipal creat l'any 1982 amb l'objectiu de mancomunar els serveis socials (entre d'altres serveis públics municipals) amb 12 municipis més del sud d'Osona.

⁵ <https://www.mancoplana.cat/>

Ajuntament de Tona

L'Ajuntament, titular dels serveis socials al municipi, proporciona el context i exerceix de facilitador com a principal autoritat pública del municipi. També garanteix la correcta relació entre el departament de serveis socials i la comunitat energètica.

En el cas que la instal·lació fotovoltaica estigui ubicada en una teulada municipal, l'Ajuntament pot tenir el rol addicional de proporcionar part de l'energia que forma part de la contraprestació per la cessió de la teulada, a les famílies vulnerables. Veure secció 4.2 i annex 2.

Propietari de la teulada

Després d'analitzar la viabilitat tècnico-econòmica d'una instal·lació fotovoltaica d'autoconsum compartit de diverses possibles teulades públiques i privades, es va arribar a la conclusió que en aquest cas la millor opció és una teulada propietat del Bisbat de Vic ubicada al centre del municipi.

La cooperativa de segon grau Osona Energia Cooperativa (OECOop), de la qual La Tonenca en forma part, té un conveni marc⁶ de col·laboració amb el Bisbat de Vic. En el context d'aquest conveni s'ha firmat un contracte de dret d'ús de la teulada durant 25 anys prorrogables. Com a contraprestació la comunitat energètica assignarà el 15% de l'energia produïda als punts de subministrament titularitat del Bisbat de Vic.

Osona Energia Cooperativa (OECOop) com a cooperativa de segon grau

La CE La Tonenca és membre d'una cooperativa de segon nivell anomenada Osona Energia Cooperativa (OECOop). OECOop proporciona suport tècnic i administratiu a La Tonenca per tal de gestionar els seus projectes. OECOop exerceix d'equip tècnic de La Tonenca i és un actor clau per a la replicació i escalabilitat del projecte a altres comunitats energètiques. Sense OECOop la comunitat energètica no hagués tingut els recursos tècnics necessaris per implementar aquesta iniciativa.

4.2 El conveni de col·laboració

El conveni és el document que proporciona un marc legal, estructura i que defineix clarament com es relacionen els diferents actors implicats en el projecte.

En aquest cas concret, els serveis socials del municipi de Tona estan mancomunats en l'administració pública supramunicipal La Mancomunitat La Plana. Per això el conveni està participat per tres entitats: La Mancomunitat La Plana, la comunitat energètica i l'Ajuntament del municipi (vegeu Annex 1).

Si els serveis socials estiguessin ubicats en alguna altra administració supramunicipal, com un Consell Comarcal, aquesta substituiria La Mancomunitat La Plana en el conveni. En canvi, si els serveis socials

⁶ <https://www.oecoop.coop/actualitat/noticies/bisbat-de-vic-i-oecoop>

són gestionats directament pel municipi, el conveni inclouria només dos actors: l'Ajuntament i la comunitat energètica.

Objectius del Conveni

El conveni té un doble objectiu:

1. **Assignar als Serveis socials el rol d'identificar i seleccionar les famílies en situació de vulnerabilitat**, ja que la comunitat energètica no te les capacitats, els coneixements, ni els recursos necessàries per realitzar aquesta selecció. Aquests criteris es descriuen en l'apartat "4.3. Criteris de selecció dels participants".

En cas, que hi hagi més recurs a compartir que demanda, és a dir, més kW d'energia fotovoltaica que famílies en situació de vulnerabilitat, no faria falta realitzar la selecció i es podria donar cobertura a tota la demanda del municipi. En el cas de Tona, i en les primeres converses entre comunitat i serveis socials, clarament aquesta no era la situació, per aquest motiu, s'han treballat un criteris de selecció que es detallen a la següent secció.

2. **Eliminació de la barrera econòmica de participació a la comunitat energètica.**

La majoria de comunitats energètiques de Catalunya adopten la figura jurídica de cooperativa de consumidors sense ànim de lucre. La llei de cooperatives de Catalunya estableix que els estatuts de la cooperativa de consumidors han de definir quina serà la quantia de la aportació obligatòria al capital social que s'ha de realitzar per a esdevenir sòcia de la cooperativa. La majoria de comunitats energètiques opten per definir aquesta aportació entre els 50 i 100 €. Tot i que aquesta és una aportació que es retorna en cas de que la persona deixi de ser sòcia de la cooperativa, clarament aquesta és una barrera econòmica de participació per a les famílies en situació de vulnerabilitat. És per aquest motiu que el conveni està dotat econòmicament per tal de poder trencar la barrera econòmica. Aquesta dotació del conveni s'articula en el si de la comunitat energètica, mitjançant la creació d'un fons d'aportacions voluntàries al capital social.

El fons d'aportacions voluntàries al capital social

Per tal d'articular la dotació econòmica del conveni de col·laboració entre els serveis socials i la comunitat energètica, aquesta crea un fons d'aportacions al capital social. El fons es crea per aprovació del Consell Rector.

Aquest fons té per objectiu permetre participar de la instal·lació d'autoconsum compartit a aquelles famílies vulnerables que han estat seleccionades pels serveis socials, en virtut del conveni de col·laboració i que volen ser membres de la comunitat energètica.

Així doncs, una vegada la persona interessada ha omplert el formulari d'inscripció per a esdevenir membre de la comunitat energètica (típicament disponible a la web de la comunitat energètica), es procedeix a firmar el "Acord de formalització d'inscripció a la comunitat energètica" (veure Annex 3). Aquest acord regula com la comunitat energètica utilitza el fons per tal que la persona interessada pugui fer l'aportació obligatòria al capital social de la cooperativa.

Tal i com estableix la clàusula quarta, aquest acord és vigent mentre la persona segueixi essent sòcia consumidora de la comunitat energètica i segueixi complint els requisits establerts en el

conveni de col·laboració. Així doncs, si per exemple, la persona participant deixés de viure al municipi o a més de 2 km de la instal·lació fotovoltaica, o deixés d'estar en situació de vulnerabilitat, la corresponent aportació al capital social es retornaria al fons i estaria disponible per a poder ser utilitzada per una altra persona.

Aquesta clàusula assegura que el recurs públic, en forma de dotació econòmica del conveni, mantingui la seva funció original.

“L'Acord de formalització d'inscripció a la comunitat energètica” es sustenta en la normativa vigent aplicable, especialment:

- Els estatuts vigents de la Comunitat Energètica, en aquest cas de La Tonenca SCCL⁷ en particular els articles 2, 8, 9, 10, 11 i 24.1.
- L'acord opera i es relaciona de manera específica amb el Conveni de Col·laboració . veure Annex 1 i 2.
- La Llei de Cooperatives de Catalunya, en especial els articles 70 y 71.

El rol de l'Ajuntament

En el projecte d'inclusió de famílies vulnerables de La Tonenca, el rol de l'Ajuntament ha estat el de proporcionar context i actuar de facilitador com a principal autoritat pública del municipi. Ara bé, els ajuntaments com a administració pública local poden tenir un rol molt important per replicar i augmentar l'impacte de la iniciativa, especialment si la instal·lació fotovoltaica està ubicada en una teulada de propietat municipal.

Moltes comunitats energètiques inicien les seves activitats amb el suport de l'administració pública local. En la majoria de casos, aquest suport es materialitza en forma de concessió d'ús d'una teulada de propietat municipal, on la comunitat energètica pot ubicar-li una instal·lació fotovoltaica d'autoconsum compartit. En altres ocasions, el consistori fins i tot pot cedir l'ús directament d'una instal·lació fotovoltaica. Existeixen models que regulen aquesta concessió, com el publicat per l'Oficina de Transformació Comunitària (OTC) del Consell Comarcal d'Osona⁸.

Aquesta concessió d'ús ha de tenir una **contraprestació**, sovint establerta en espècies; és a dir, un percentatge de l'energia produïda per la instal·lació s'assigna a punts de subministrament de titularitat municipal.

En aquest context, l'Ajuntament pot disposar que part d'aquesta energia sigui usada per famílies en situació de vulnerabilitat energètica a través del conveni de col·laboració. En aquest cas, i tal com s'estableix en el Annex 2, el model de conveni ja contempla que part d'aquesta energia que forma part de la contraprestació es destinarà a famílies en situació de vulnerabilitat. Així, el conveni de col·laboració es vincula a una concessió d'ús (d'una teulada o bé d'una instal·lació) vigent.

Aquest esquema, també apuntat en el *Energy Poverty Advisory Hub Handbook 3: A Guide to Implementing Energy Poverty Mitigation Actions*⁹, permet una major replicabilitat de la iniciativa en

⁷ <http://latonenca.cat/wp-content/uploads/2022/09/Estatuts-La-Tonenca-web.pdf>

⁸ <https://novaenergiaosona.cat/otc-osona-en-transicio/>

⁹ https://energy-poverty.ec.europa.eu/system/files/2024-0/EPAH%20implementation%20handbook_FINAL.pdf

d'altres comunitats energètiques, ja que la majoria d'elles no disposaran dels recursos econòmics que els permetin fer front als costos relatius a la instal·lació fotovoltaica. Addicionalment aquest format també permet un major impacte de la iniciativa, ja que potencialment es poden posar a disposició molts més kilowatts (o molta més energia) per a l'ús en famílies en situació de vulnerabilitat, i així augmentar l'impacte social de la iniciativa. En resum, un projecte de col·laboració públic-comunitària com aquest té un potencial elevat per reduir la pobresa energètica i contribuir a una transició energètica justa i inclusiva.

4.3 Criteris de selecció dels participants

És evident que la capacitat de les comunitats energètiques d'oferir energia renovable i de proximitat a famílies en situació de vulnerabilitat de forma gratuïta és limitada. A més, és molt probable que aquesta capacitat sigui inferior al nombre de famílies en situació de vulnerabilitat al municipi. Per aquest motiu, és imprescindible establir un sistema per seleccionar on es dediquen els recursos limitats existents.

En el cas de La Tonenca, des dels inicis de la comunitat energètica hi ha hagut la voluntat de promoure un model energètic renovable, descentralitzat, en mans de la ciutadania, i sobretot també inclusiu. Amb la clara intencionalitat de no deixar ningú enrere, La Tonenca ha treballat des dels inicis amb els serveis socials. **En un primer anàlisi al gener de 2022, es van identificar fins 42 famílies a Tona que necessiten el suport dels serveis socials** per fer front a les factures energètiques. Donada la capacitat d'aquest primer projecte, on només hi poden participar 7 famílies, és **evident que cal establir criteris** per decidir quines famílies serien seleccionades.

Per això, s'han definit criteris de selecció que ens permetin determinar amb quines famílies es comparteix l'energia provinent de la instal·lació d'autoconsum compartit. Aquests criteris de selecció volen tenir l'efecte d' "ascensor social", és a dir, s'han definit amb la intenció de seleccionar aquelles famílies que necessiten el suport dels serveis socials per fer front a les factures d'electricitat, però que amb una mica d'ajuda, podran arribar a no necessitar aquest suport. Aquest grup de famílies en situació de vulnerabilitat sol tendir a evitar demanar suport dels serveis socials, sovint per la vergonya que poden sentir per ser estigmatitzades. L'objectiu dels criteris és seleccionar aquelles famílies que aquest projecte tingui un impacte significatiu.

A la vegada evitar seleccionar aquelles famílies que tenen una necessitat molt gran de suport dels serveis socials per pagar les factures d'electricitat i que la reducció en la factura (derivada de l'assignació de 1 kW d'energia) no serà suficient per a fer-les autosuficients, i per la qual cosa continuaran necessitant el suport dels serveis socials per pagar la factura energètica.

Els criteris de selecció utilitzats s'han elaborat gràcies a tres tallers participatius en el marc del projecte Sun4All¹⁰, en què han participat tots els tècnics de serveis socials de la Mancomunitat la Plana. Aquests criteris estan inclosos en la clàusula cinquena del conveni de col·laboració (vegeu Annexos 1 i 2).

¹⁰ <https://sunforall.eu/>

Els criteris es descriuen en la Taula 1 es divideixen en 2 blocs:

- a) **Requisits mínims i obligatoris** que els propietaris de llars vulnerables han de complir per convertir-se en beneficiaris. Aquests son requisits que obligatòriament han de complir per poder ser famílies participants. Aquests els criteris del 1 al 4.
- b) **Criteris puntuables** que s'acumulen i ajudaran a prioritzar el nivell de vulnerabilitat de les llars. Aquests son els criteris del 5 al 10. En la columna "Quantificació" s'indica els punts atribuïts a cada criteri.

Per facilitar i sistematitzar la tasca dels serveis socials a l'hora d'aplicar els criteris, s'ha establert el sistema o document de verificació de cadascun.

Taula 1. Criteris de selecció

	Criteris	Quantificació	Verificació
1	Acceptar ser membre de la comunitat energètica	Requisit mínim	Document d'acceptació Document amb número de soci de la comunitat energètica
2	Estar empadronat/da al municipi de XXX i residir en un habitatge situat a menys de 2 km de la instal·lació d'autoconsum situada a xxx	Requisit mínim	Volant d'empadronament Factura de subministrament (en cas que no coincideix el domicili de residència i empadronament)
3	Ser titular del contracte de subministrament elèctric	Requisit mínim	Factura o contracte de subministrament elèctric
4	Complir criteris de Risc d'Exclusió residencial "IRER" (zona d'habitatge C)	Requisit mínim	Documentació econòmica de la unitat familiar (nòmines, declaració de renda, certificat INSS, SEPE, declaració jurada, etc.) Certificat de discapacitat, si s'escau Certificat de dependència, si s'escau
5	Taula amb dades IRER zona C amb llinar baix pel Bo Social	10 punts	Comprovar que estan dins els límits definits per la taula annexa 1. És necessària la mateixa informació per saber si tenen IRER o no
6	Rebre una pensió igual o inferior a l'Indicador de renda de suficiència de l'any 2023 (IRSC) 614,65€ mensuals i 8.605,15€ anuals	10 punts	Certificat d'ingressos INSS
7	Tenir un reconeixement de grau de dependència i/o discapacitat i que es necessitin serveis per l'atenció	5 punts	Certificat de reconeixement de discapacitat i/o dependència Factura o informe del servei especialitzat
8	Disposar d'un conveni regulador de separació o divorci on consti el pagament de pensió d'aliments per a fills i filles i aquest pagament no s'estigui efectuant.	2 punts	Denúncia efectuada sobre impagament de pensió d'aliments
9	Tenir reconeguda la condició de família monoparental	5 punts	Carnet monoparental
10	Tenir un pla de millora d'intervenció amb serveis socials bàsics	3 punts	Pla de treball

Taula 2. Annexa relativa al criteri 5. Llímit de renda tipologia d'unitat de convivència.

	Sense discapacitat o gran dependència	Amb discapacitat o gran dependència
1 membre	16.800,00 € - 18.747,60 €	24.906,28 € - 28.121,40 €
2 membres	19.320,00 € - 24.159,28 €	27.426,28 € - 28.991,13 €
3 membres	19.320,00 € - 25.198,38 €	27.426,28 € - 30.238,06 €
4 membres o més	19.320,00 € - 26.038,33 €	27.426,28 € - 31.246,00 €

4.4 CONFIDENCIALITAT I INCLUSIÓ EN PROJECTES DE POBRESA ENERGÈTICA

En el context de les comunitats energètiques que inclouen famílies vulnerables, sorgeixen diversos reptes que cal gestionar adequadament. La integració d'aquestes famílies en la cooperativa implica garantir tant la seva inclusió com la protecció de la seva privacitat. Aquestes famílies, com qualsevol altra sòcia, tenen dret a participar en totes les activitats i decisions de la cooperativa, però això no ha de suposar cap vulneració de la seva dignitat o confidencialitat.

Això implica evitar l'estigmatització o la discriminació que pugui sorgir durant la seva participació en assemblees, activitats socials o qualsevol acció de la comunitat energètica. La correcta gestió de la confidencialitat és crucial, ja que qualsevol fallida pot afectar la confiança dels socis i els drets fonamentals de les persones beneficiàries.

Legalment, aquest escenari exigeix el compliment de la normativa de protecció de dades i la transparència en les relacions internes de la cooperativa. Les lleis europees, estatals i autonòmiques proporcionen el marc legal necessari per garantir una protecció efectiva, però és responsabilitat de la cooperativa traduir aquestes normatives en polítiques i documents adequats per regular aquestes relacions.

Cal abordar doncs uns problemes legals i socials a tractar:

1. Garantir drets i deures equitatius. Les famílies han de tenir els mateixos drets i deures que les altres sòcies per assegurar una integració justa i igualitària.

En aquest sentit s'ha elaborat l'Acord de formalització d'inscripció a la comunitat energètica (vegeu Annex 3), on s'estructura la incorporació de la nova persona sòcia en virtut del conveni de col·laboració amb els serveis socials. En la clàusula tercera es defineix que aquestes famílies tenen els mateixos drets i deures que la resta de persones sòcies, i que s'estableixen en els estatuts de la cooperativa. En definitiva, les persones que esdevinguin sòcies en virtut del conveni son sòcies de ple dret com totes les altres.

2. Preservar la confidencialitat de les famílies vulnerables: Quan les famílies participen en activitats comunitàries, és essencial evitar que se sentin assenyalades per la seva situació de vulnerabilitat.

En aquest sentit s'ha creat una comissió per la inclusió de les famílies vulnerables, que és l'encarregada de vetllar per la correcta incorporació de les famílies en situació de vulnerabilitat. Els integrants d'aquesta comissió son les úniques persones de la comunitat que coneixen la condició de vulnerabilitat i que vetllen per la correcta incorporació a la comunitat energètica. En la clàusula vuitena del conveni de col·laboració entre els serveis socials i la comunitat energètica (vegeu Annex 2), s'estableixen els mecanismes de protecció de dades.

Així doncs, si les mateixes famílies en situació de vulnerabilitat no decideixen al contrari, la base social de la comunitat energètica no coneixerà la seva situació de vulnerabilitat. Si pel contrari, decideixen visibilitzar-ho i denunciar-ho, per exemple a través de col·lectius com l'Aliança per la Pobresa Energètica (APE), la comunitat energètica els hi oferirà tot el suport necessari.

5. PROCÉS DE CONTACTE AMB LES FAMÍLIES VULNERABLES I INCORPORACIÓ A LA COMUNITAT

Quan treballem amb persones i famílies en situació de vulnerabilitat econòmica i energètica, és essencial que ho fem amb màxima cura i respecte. Aquest enfocament s'ha de basar en la comprensió profunda de la pobresa energètica com un fenomen complex que ha emergit amb força des de la crisi financera de 2008. Segons l'OMS, aquesta situació es defineix com la incapacitat de mantenir una temperatura adequada a la llar, posant en risc la salut i el benestar de les persones.

Per abordar aquest repte, és fonamental entendre que les dinàmiques de desigualtat, com l'opressió i el privilegi, poden tensionar les relacions dins de les CE. Factors com la condició social, l'edat, el gènere o la cultura influeixen en les capacitats de participació i en la percepció d'aquests espais. Cal treballar activament per crear un entorn segur i inclusiu on totes les persones se sentin reconegudes.

A La Tonenca, hem tingut present aquesta realitat des del primer moment i, per garantir un enfocament adequat, hem comptat tant amb el suport de treballadors socials de l'àrea bàsica dels serveis socials del municipi, com d'altres professionals del sector social membres de la comunitat energètica i que formen part de la comissió de pobresa energètica esmentada en l'apartat anterior i que aporten coneixement i experiència en la relació amb famílies vulnerables. Sabem que aquest tipus d'acompanyament requereix una formació i sensibilitat especials, i reconeixem que no estem prou preparats per assumir-ho sense el suport expert. Treballar al costat de professionals ens permet oferir una atenció més respectuosa i "apoderadora", mantenint sempre el benestar i la dignitat de les famílies com a prioritat.

Procés d'Acollida i Presentació del Projecte a les Famílies

A La Tonenca, vam dissenyar el procés d'acollida de les set famílies amb molta cura, conscients de la importància de crear un ambient de confiança i seguretat des del primer contacte. Per fer-ho, vam decidir realitzar les citacions el mateix dia, comptant amb el suport directe de les professionals dels serveis socials, amb les quals les famílies ja tenen relació i confiança establerta. Aquestes professionals van coordinar les citacions i van fer una introducció general del projecte prèvia a la reunió formal, ja que coneixen bé les necessitats i particularitats de cada família. Les professionals també van col·laborar amb nosaltres per identificar les famílies participants, combinant els seus coneixements sobre les situacions familiars amb els indicadors de vulnerabilitat energètica que vam crear per al projecte.

Per tal de trobar un ubicació cèntrica i de fàcil accés per a tothom, la vam celebrar a l'Ajuntament de la Vila, un espai de referència per a la comunitat. Durant la reunió, vam rebre les famílies una a una per oferir una atenció personalitzada. Cada entrevista va comptar amb la presència d'un membre de La Tonenca i la treballadora social, qui va guiar la conversa per assegurar-se que la comunicació fos propera i entenedora. Ens vam esforçar per explicar el projecte de manera pedagògica i accessible, utilitzant un to senzill i empàtic, així com una presentació visual simple, amb moltes imatges per facilitar la comprensió. Durant l'explicació, vam abordar conceptes essencials com el que significa formar part d'una comunitat energètica, què implica una instal·lació fotovoltaica i, en concret, en què consisteix el projecte de La Tonenca.

La treballadora social va conduir gran part de la conversa, mentre nosaltres aportàvem informació tècnica i resolíem els dubtes específics que poguessin sorgir. A mesura que cada família entrava, vam mantenir una dinàmica fluida i estructurada, que va permetre atendre'ls de manera tranquil·la i respectuosa, adaptant-nos al ritme de cada persona.

Per acabar la sessió, vam formalitzar els acords amb cada família, que van signar cinc documents:

- **L'acord de adhesió a la comunitat energètica** com a nova persona sòcia (Annex 3). Aquest acord preveu que la persona es fa sòcia en el marc del conveni de col·laboració de la comunitat energètica amb els serveis socials, i per tant també el mecanisme de la bossa d'aportacions obligatòries al capital social.
- **El model de gestor de l'autoconsum col·lectiu** (Annex 4). Font: IDAE. La firma d'aquest document per part de tots els integrants a l'autoconsum compartit és el que permetrà a la comunitat energètica actuar en nom dels integrants de l'autoconsum compartit i fer totes les gestions necessàries davant comercialitzadores i distribuïdores.
- **El permís d'accés a les corbes horàries de consum a través de DATADIS** (Annex 5). Aquest document és on el titular del punt de subministrament dona permís a la comunitat energètica a accedir a les seves dades de consum en la plataforma DATADIS i així poder donar millors consells d'aprofitament de l'energia solar, optimitzar la beta en un futur i fins i tot plasmar les dades en una App.
- **L'acord de repartiment de l'energia** (Annex 6). Font: IDAE. Aquest document ha d'estar signat per tots els integrants de l'autoconsum compartit.
- **L'acord de compensació d'excedents** (Annex 7). Aquest document té l'objectiu de constatar que tots els integrants de l'autoconsum col·lectiu estaran en la mateixa modalitat d'autoconsum, el qual és obligat segons el marc legal actual.

Aquests documents es van presentar de manera clara, i la treballadora social va garantir que totes les famílies compreguessin plenament el seu contingut abans de signar.

Aquest procés no només va permetre introduir el projecte amb transparència i respecte, sinó que també va establir les bases per a una relació de confiança a llarg termini entre La Tonenca, les famílies participants i les professionals dels serveis socials que les acompanyen.

Promoció del vincle comunitari

Després del primer contacte, és recomanable organitzar una segona trobada en un entorn més informal. Aquesta pot tenir format grupal, incloent altres membres de la comunitat energètica, per facilitar el coneixement mutu i fomentar el sentiment de pertinença. Compartir espais de convivència, com ara activitats lúdiques o reunions amb un component social, ajuda a diluir diferències i a construir vincles sòlids.

Aquest enfocament relacional també serveix per abordar possibles barreres tècniques o ideològiques que les famílies puguin percebre en participar en una CE. Per exemple, es pot tractar la complexitat tècnica del projecte amb materials explicatius senzills o oferint assessorament personalitzat.

Suport tècnic i acompanyament continuat

Una vegada les famílies s'han incorporat formalment a la comunitat energètica, és important assegurar que comptin amb suport tècnic i acompanyament continuat. Això pot incloure:

- **Assessorament energètic personalitzat:** Realitzar revisions periòdiques de les factures elèctriques, optimització del consum i formació sobre eficiència energètica.
- **Seguiment individualitzat:** Garantir que les famílies rebin suport en cas de dificultats tècniques o socials durant el procés d'integració.
- **Espais de participació:** Promoure que les famílies participin en reunions, assemblees i altres espais de decisió de la CE, assegurant que se sentin valorades i escoltades.

Principis per a una comunicació respectuosa i eficaç

Hem utilitzat unes pautes bàsiques clares per a la interacció respectuosa, evitant actituds paternalistes, i promou una relació basada en la dignitat, l'empatia i la col·laboració mútua. A continuació compartim unes recomanacions amb les quals les comunitats energètiques podran establir relacions de suport efectives, solidàries i constructives.

1. Pautes per a la interacció respectuosa

- **Tractar amb igualtat i dignitat:** Evita qualsevol to o actitud que impliqui que la persona és inferior o menys capaç. És important fer-los sentir valorats i respectats per les seves experiències i perspectives.
- **Escolta activa:** Practicar l'escolta activa per mostrar un interès genuí per les seves necessitats i preocupacions. Això implica mantenir el contacte visual, assentir amb el cap i fer preguntes obertes que convidin a compartir més.
- **Evitar l'etiquetatge:** Tracta d'evitar termes com "beneficiaris", "desfavorits", o "vulnerables" durant la interacció, ja que poden reforçar sentiments d'inferioritat. Usa expressions com "participants", "famílies col·laboradores", "sòcia"...
- **Respecte a la confidencialitat:** Sempre assegura't que la informació que comparteixen amb tu serà tractada amb privadesa i discreció, i comunica'ls aquest compromís per fomentar la confiança.

2. Bones Pràctiques de Treball Social

- **Apoderar, no només assistir:** L'objectiu és donar-los les eines perquè es sentin autònomes i capaces de gestionar la seva pròpia situació. Incloure-les en la presa de decisions sobre el projecte energètic, explicant-los el funcionament i donant-los veu en qüestions que els afecten.
- **Evitar el "paternalisme":** La teva tasca és acompanyar i oferir suport, però no fer les coses per ells o assumir el control de les seves decisions. Pregunta'ls com creuen que la instal·lació fotovoltaica pot beneficiar-los i ajustat a les seves necessitats i expectatives.
- **Promoure la corresponsabilitat:** Comunica que la iniciativa és un projecte compartit on tots participen i contribueixen d'alguna manera, incideix en els principis del cooperativisme. Això

afavoreix que no se sentin només receptors d'ajuda, sinó part del projecte i de la comunitat energètica.

3. Recomanacions per expressar empatia i respecte

- **Empatia genuïna:** Mostrar empatia no és només escoltar, sinó entendre des del punt de vista de l'altra persona. Utilitza frases com "Entenc que això pot ser complicat..." o "Em puc imaginar com et sents en aquesta situació...".
- **Comunicació assertiva:** Sigues clar i honest, però respectuós. Evita els consells innecessaris o imposar la teva opinió, i respecta les seves decisions. Si et demanen opinió, ofereix-la sense imposar.
- **Fer visible la seva opinió:** Durant reunions o activitats que aneu desenvolupant a la cooperativa, resalta les idees o contribucions fetes per les famílies. Això els ajuda a veure que el seu punt de vista compta i els motiva a implicar-se més.

4. Errors comuns i consells per evitar-los

- **Paternalisme involuntari:** Pot sorgir de la voluntat d'ajudar, però oferir massa orientació o ser massa protector pot fer sentir les persones incapaces. En lloc de donar instruccions, pregunta "Com et puc ajudar a tu a fer-ho?"
- **Intervenció excessiva:** A vegades, voler resoldre tots els problemes de cop pot aclaparar la persona. Tracta de focalitzar cada interacció en un objectiu concret i fes petits passos, respectant el ritme de cada família.
- **Assumir les necessitats:** Evita donar per fet què és el que la persona necessita; cada situació és única. Pregunta'ls directament com es troben o quines dificultats perceben, per adaptar les solucions a les seves necessitats reals.
- **Jutjar sense voler:** Frases que comencen per "Hauries de..." o "Per què no fas..." poden sonar com a judicis de valor o recriminacions. En lloc d'això, opta per oferir informació i suport, o formula preguntes obertes com "Com et sembla que podríem fer-ho per facilitar...?"

5. Reptes i dinàmiques socials

Treballar amb famílies vulnerables implica també tenir en compte les dinàmiques socials i de poder que poden sorgir dins d'una CE. És fonamental:

- **Evitar l'estigmatització:** Tractar les famílies vulnerables com a membres iguals dins de la comunitat, protegint la seva confidencialitat i garantint que no siguin assenyalades per la seva situació.
- **Crear espais segurs:** Assegurar que els espais de participació siguin inclusius, accessibles i sensibles a les necessitats de totes les persones.

6. Estudis i bones pràctiques contrastades

- **Treball social centrat en les persones:** La literatura sobre el treball social destaca l'enfocament centrat en la persona (*person-centered approach*). Això implica adaptar el suport a les necessitats individuals i no generalitzar. És útil fer un seguiment regular amb les famílies per adaptar l'ajuda segons els canvis en la seva situació.

- **Projectes d'autogestió:** Els estudis sobre pobresa energètica subratllen la importància de fomentar la responsabilitat compartida i la presa de decisions conjuntes per promoure la implicació i l'autoestima de les famílies participants. A La Tonenca, com a cooperativa, un dels nostres objectius principals és garantir que tots els socis i sòcies se sentin part activa del projecte, fent que la seva veu compti i potenciant la seva autonomia en la gestió energètica.

Amb aquesta voluntat, hem previst organitzar sessions periòdiques per compartir i valorar conjuntament l'impacte de la instal·lació fotovoltaica a les llars. Aquestes reunions inclouran espais per a que les famílies puguin expressar la seva experiència, aprendre sobre l'ús eficient de l'energia a casa, entendre millor les factures i, també, plantejar propostes de millora. Així, treballem per crear una comunitat més autosuficient i conscient del seu consum energètic, tot promovent que els participants siguin part activa del projecte i se'n sentin veritables protagonistes.

- **Valoració de les capacitats:** És important evitar centrar-se només en les mancances o necessitats de les persones, sinó posar també èmfasi en les seves capacitats i coneixements. Reconèixer aquestes fortaleses els ajuda a sentir-se valorats i apoderats, i a participar activament en el projecte des de les seves pròpies potencialitats.

7. Exemples de frases pràctiques

Aquí es recullen algunes frases que poden ajudar a mantenir un to respectuós i constructiu durant les interaccions:

- **Per demanar informació:** *“Com et sents amb aquest projecte? Hi ha alguna cosa en què et podríem donar més suport?”*
- **Per oferir ajuda sense imposar-la:** *“Si ho trobes útil, podem fer això plegats, però tu decideixes què et va millor.”*
- **Per reconèixer i valorar la seva situació:** *“Sé que pot ser complicat. Aquí estem per ajudar-te a trobar solucions que t'encaixin.”*

6. ANÀLISIS ECONÒMIC

L'energia és un recurs essencial per garantir una vida digna, però moltes famílies vulnerables tenen dificultats per fer front als costos energètics. Tradicionalment, les administracions han intentat mitigar aquesta problemàtica a través d'ajuts econòmics directes, com subvencions o pagaments puntuals de factures. No obstant això, aquestes mesures no resolen el problema estructural de la pobresa energètica ni afavoreixen la transició cap a un model energètic més just i sostenible.

L'anàlisi econòmic següent explora els beneficis de l'autoconsum compartit en comparació amb els ajuts tradicionals, destacant la seva viabilitat a llarg termini tant per a les famílies en situació de vulnerabilitat com per a l'administració pública. Es presenta el cas concret de La Tonenca, on s'ha quantificat l'impacte econòmic sobre les llars participants, avaluant l'estalvi generat i la seva sostenibilitat en el temps.

L'autoconsum compartit com a solució sostenible a la pobresa energètica

L'estudi titulat "*Panel or check?*"¹¹ analitza si la integració de llars en situació de pobresa energètica en comunitats energètiques pot ser una alternativa **més eficient i sostenible** que les subvencions tradicionals. Aquesta recerca, realitzada per I. Aparisi-Cerdá, Á. Manso-Burgos, D. Ribó-Pérez, N. Sommerfeldt i T. Gómez-Navarro de la Universitat Politècnica de València, **avalua la viabilitat econòmica d'aquesta alternativa**, comparant-la amb les subvencions directes (pagaments de factures) i proposant una solució innovadora basada en instal·lacions **d'autoconsum compartit**, amb els costos d'inversió coberts per institucions públiques.

Cas pràctic a València

L'estudi inclou un **cas pràctic a València**, on **50 llars doblement vulnerables**, incloent **persones grans en situació d'aïllament social**, que s'integren en una comunitat energètica. Els resultats obtinguts en aquesta prova pilot mostren que:

- **Escenari 1:** Compartir energia a raó de 0,62 kW/família, és a dir, un escenari on les 50 famílies comparteixen una instal·lació de 31 kWp a part iguals. Aquest escenari ha resultat ser l'òptim econòmic, on el cost de les subvencions (xecs) es redueix en 58.000 € en 20 anys. A més, el valor actual net (NPV) és de 58.500 €, generant un estalvi mitjà a les famílies vulnerables un 6% superior al del bo social.

¹¹ Panel or check? Assessing the benefits of integrating households in energy poverty into energy communities. I. Aparisi-Cerdá, Á. Manso-Burgo, D. Ribó-Pérez, N. Sommerfeldt, T. Gómez-Navarro. Publicat a la revista científica Sustainable Energy Technologies and Assesments.

- **Escenari 2:** Compartir energia a raó de 0,86 kW/família, és a dir, un escenari on les 50 famílies comparteixen una instal·lació de 58 kWp a part iguals. En aquest cas, s'elimina la necessitat de xecs energètics, i l'estalvi per llar augmenta fins a 232 € anuals, un 65% més d'estalvi que amb el bo social. El NPV d'aquesta instal·lació és de 22.500 €.
- **Escenari 3:** Compartint a raó de 1,5 kW/família, és a dir, un escenari on les 50 famílies comparteixen una instal·lació de 75 kWp. En aquest cas, es maximitzen els beneficis per a les llars, amb un estalvi mitjà del 50.83% en la factura elèctrica (82% més d'estalvi que amb el bo social), assolint 256 € per llar. Aquesta opció no suposa costos addicionals per a l'administració pública (NPV ≈ 0 €).

Escenari	kW/família	Beneficis famílies	NPV
1	0,62	Reducció xecs energètics, 58.800 € en 20 anys	58.000
2	0,86	No calen xecs energètics. Estalvi llar 232 €/anuals	22.500 €
3	1,50	No calen xecs energètics. Estalvi llar 256 €/anuals	0 €

Taula 3. Resum dels resultats obtinguts en l'estudi "Panel or check?".

Aquest cas demostra **la viabilitat real del model de comunitat energètica** i la seva capacitat per **reduir costos tant per a les llars com per a l'administració pública**.

El cas pràctic a La Tonenca

En el cas de La Tonenca ens hem plantejat l'objectiu de calcular l'impacte econòmic de la iniciativa sobre les famílies en situació de vulnerabilitat seleccionades. Així doncs s'ha analitzat l'estalvi generat i la viabilitat del model. S'ha calculat de la següent manera:

- La instal·lació fotovoltaica de La Tonenca està orientada est-oest i distribueix 1 kW per família participant. A partir d'aquesta configuració, s'ha estimat la generació energètica utilitzant l'eina de PVGIS i s'han aplicat coeficients de repartiment per calcular la generació individualitzada.

- Per determinar l'estalvi, s'ha utilitzat el model de l'estudi realitzat a València, combinant les dades de consum anual amb el perfil de consum publicat per la CNMC al BOE¹² al 2024. També s'han tingut en compte tarifes reals de comercialitzadores, costos regulats (IVA i impost elèctric sense bonificacions) i descomptes del bo social aplicables a cada cas.

El resultat obtingut han estat els següents:

FAMÍLIA	COST ANUAL SENSE FV (€)	COST ANUAL AMB FV (€)	ESTALVI (€)	ESTALVI (%)	CONSUM ANUAL (kWh/any)	OBSERVACIONS
1	740,6	465,0	275,6	37,2	2028	Tarifa fixa en mercat lliure. 0,195 €/kWh
2	1.302,5	1.146,7	155,8	11,9	6857	PVPC
3	1.110,3	676,0	434,3	39,1	2484	Tarifa fixa en mercat lliure. 0,307 €/kWh
4	171,7	89,4	82,3	47,9	621	PVPC. Bo social 80%
5	239,9	89,3	150,6	62,8	909	PVPC
6	254,5	141,6	113,0	44,4	1403	PVPC. Bo social 72,5%
7	307,7	194,8	112,9	36,7	1177	PVPC. Bo social 72,5%

Taula 4. Resultats de les previsions de cost anual i estalvi generat en les famílies participants.

L'anàlisi econòmica del cas de La Tonenca confirma que l'autoconsum compartit redueix significativament la factura elèctrica de les famílies vulnerables, amb un estalvi mitjà de **150,6 €/any**, representant una reducció de la factura del **39,1%**. Cal tenir en compte que en cas de que el descompte del bo social es reduís, els estalvis generats augmentarien proporcionalment.

El fet de tenir un nombre reduït de participants (7 famílies), i que aquests tenen una variabilitat de consums anuals i tarifes, es fa difícil extreure'n alguna conclusió. De totes maneres, sí que podem

¹² Boletín Oficial del Estado núm. 311 del 29 de diciembre de 2023. Resolución de 26 de diciembre de 2023, de la Dirección General de Política Energética y Minas, por la que se aprueba el perfil de consumo y el método de cálculo a efectos de liquidación de energía, aplicables para aquellos puntos de medida tipo 4 y tipo 5 de consumidores que no dispongan de registro horario de consumo, según el Real Decreto 1110/2007, de 24 de agosto, por el que se aprueba el Reglamento unificado de puntos de medida del sistema eléctrico, para el año 2024.

observar que les famílies amb un baix consum anual o que ja tenen importants descomptes amb bo el social, obtenen una menor reducció de la factura.

En el cas de La Tonenca, no hem pogut comparar l'estalvi estimat amb el cost econòmic dels xecs o pagaments de factures per part dels serveis socials, ja que aquests pagaments no s'han realitzat des de l'aplicació de la Llei 24/2015 i al pacte anual de condonació del deute en cas de famílies en situació de vulnerabilitat per part d'Endesa i la Generalitat de Catalunya. L'àrea bàsica dels serveis socials incentiva que aquestes famílies es passin a aquesta comercialitzadora del mercat regulat i així l'àrea bàsica de serveis socials ja no ha d'assumir el cost de factures impagades. Per tant, no hem pogut comparar els estalvis generats amb el cost de les factures pagades pels serveis socials.

Conclusions del balanç econòmic

Els resultats de l'anàlisi econòmic a La Tonenca apunten que si es vol maximitzar l'estalvi generat per l'energia compartida:

1) es podrien **revisar els criteris de selecció dels participants** per tal de no prioritzar aquelles famílies que ja gaudeixen d'importants descomptes del bo social.

2) es podria valorar **assignar menys energia** (per exemple 0,5 kW) a aquelles famílies amb un **baix consum anual**.

L'anàlisi de València compara les subvencions directes per pagar les factures elèctriques (xecs) amb la participació en autoconsums compartits de comunitats energètiques, demostrant que aquestes són **més rendibles per a les institucions públiques i més beneficioses per a les llars**. Els resultats generals indiquen que:

- Les comunitats energètiques poden **reduir la necessitat de subvencions públiques a llarg termini**.
- Amb la mida adequada de les instal·lacions, les llars en situació de pobresa energètica poden assolir **una reducció substancial de la seva factura elèctrica**.
- Aquest model pot ser **més rendible per a l'administració i alhora més beneficiós per a les llars**, en comparació amb els ajuts econòmics directes.

7. FASES DEL PROJECTE

Aquesta secció descriu detalladament les fases necessàries per implementar un projecte d'inclusió de famílies vulnerables a la comunitat energètica mitjançant una instal·lació d'autoconsum compartit. L'objectiu és establir un procés clar i estructurat, adaptable a altres iniciatives similars.

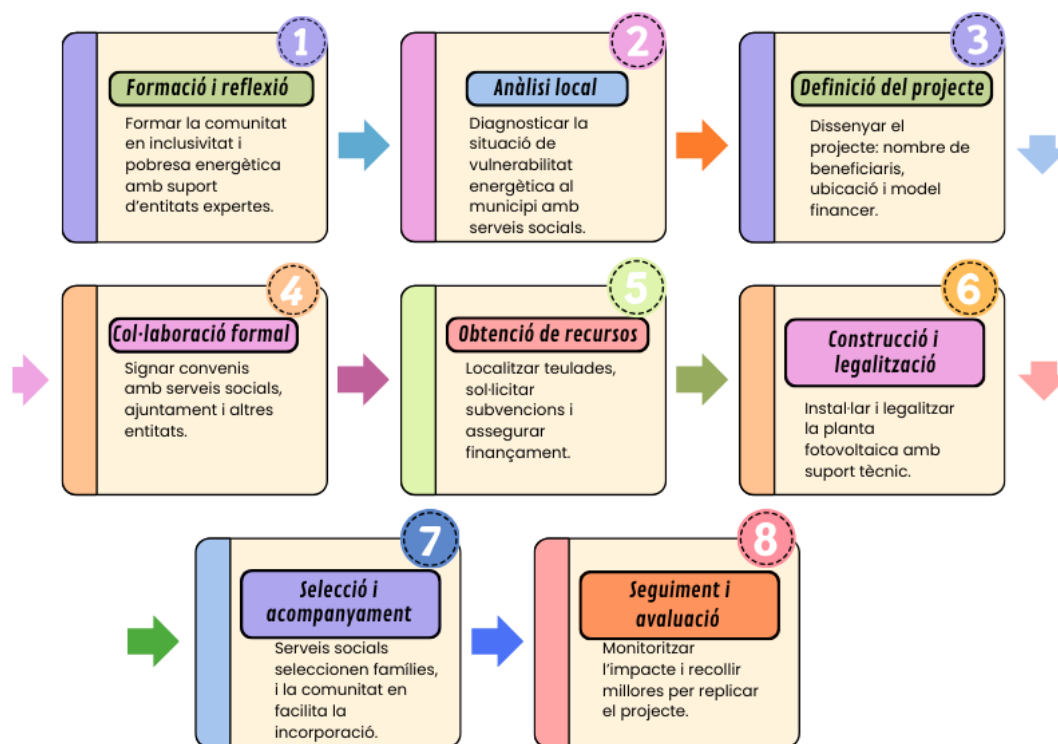


Figura 4. Fases del projecte

1. Formació i reflexió

El primer pas perquè una comunitat energètica abordi un tema tant complex com és la pobresa energètica i la inclusió de famílies vulnerables, és la formació. Ens cal formació, a tota la base social de la comunitat i especialment per part del grup impulsor i/o la comissió que treballa aquest tema. El punt de partida és formar la base social de la comunitat energètica, especialment el grup impulsor i/o la comissió que treballarà sobre aquest tema. Aquesta formació ha de centrar-se en **inclusivitat i pobresa energètica**, proporcionant eines per entendre la situació de vulnerabilitat energètica i com abordar-la des d'una perspectiva justa i democràtica.

Aquesta formació en inclusivitat i pobresa energètica, ha de ser el punt de partida per una reflexió de la pròpia comunitat sobre la situació de vulnerabilitat energètica que pateixen determinats col·lectius i persones, i com es vol abordar des de la comunitat com a entitat que promou una transició energètica democràtica i justa.

Es recomana comptar amb entitats expertes, com per exemple, Enginyeria sense Fronteres, *Amigos de la Tierra*, l'Aliança per la pobresa energètica o la Associació Ecoserveis que fa molt temps que treballen aquests temes. Les Oficines de Transformació Comunitària (OTC) també poden oferir formació al respecte.

Val la pena destacar, un cop més, l'anàlisi que s'ha fet des de *Amigos de la Tierra* i que ha resultat en l'informe "*Sin dejar nadie atrás. Las comunidades energéticas como herramienta frente a la pobreza energética*".

2. Anàlisi local

Una vegada ens hem format cal analitzar quina és la situació específica del municipi en col·laboració amb l'Àrea Bàsica de Serveis Socials de l'àrea d'influència de la comunitat energètica, típicament el municipi.

És clau posar-se en contacte amb l'Àrea Bàsica de Serveis Socials del municipi per fer un primer anàlisi de quina és la situació al municipi i establir-hi sinergies. Cada municipi té unes característiques socio-demogràfiques diferents. Poden ser municipis petits o grans, rurals o urbans, amb diferents nivells de persones migrades... Per tant, cal un anàlisi focalitzat pel municipi en concret.

Donat que la normativa actual ens permet compartir l'energia fins a 2000 m, en funció de la densitat i mida del municipi, inclús pot ser interessant un anàlisi espacial de la distribució de les famílies vulnerables. I així assegurar que la ubicació de la futura instal·lació fotovoltaica permet participar a aquestes famílies.

En el cas de La Tonenca es va analitzar amb serveis socials que al municipi de Tona a gener de 2023 hi havia 52 famílies que necessiten el suport dels serveis socials per fer front a les factures energètiques. Aquesta imatge és un exemple on es visualitza que la instal·lació fotovoltaica de La Tonenca permet cobrir tot el municipi amb el radi de 2 km, i per tant poder compartir energia amb qualsevol de les famílies en situació de vulnerabilitat energètica identificades.



Figura 5. Distribució espacial (àrea lila) de les famílies vulnerables identificades a Tona (gener 2023) i el límit de 2 km des de l'instal·lació de La Tonenca.

Aquest primer treball conjunt amb el serveis socials permet detectar sinergies i consolidar una relació de confiança amb les treballadores socials, així com visualitzar la comunitat energètica com un actor més front la pobresa energètica.

Adicionalment val la pena comentar que en determinats municipis o demarcacions han rebut el suport tècnic del *Energy Poverty Advisory Hub*¹³, on experts ha fet una diagnosi de la vulnerabilitat energètica en aquesta regió en concret.

3. Definició del projecte

Basant-se en l'anàlisi i la diagnosi realitzades, aquesta fase és quan es determinen les característiques del projecte: nombre de famílies beneficiàries, capacitat de generació fotovoltaica necessària i criteris de selecció.

Caldrà identificar possibles ubicacions per a la instal·lació fotovoltaica, prioritzant teulades municipals o espais ja disponibles.

Donat que probablement la comunitat energètica ja estigui treballant en algun projecte fotovoltaic en una teulada municipal, cal analitzar la sinergia entre els dos projectes de la comunitat i unificar-los, és a dir, que part de l'energia produïda per una instal·lació fotovoltaica pugui ser la que es comparteixi amb les famílies vulnerables per facilitar la seva inclusió a la comunitat. Així mateix s'haurà de dissenyar un model financer per cobrir els costos d'instal·lació i operació, incloent possibles subvencions i altres fonts de finançament.

Aquesta fase pot integrar altres projectes de la comunitat energètica per maximitzar recursos i impacte social, com destinar una part de l'energia generada a usos comunitaris.

4. Col·laboració amb administracions públiques

Els serveis socials del municipi són un aliat clau per aquesta tipologia d'iniciatives. La manera de formalitzar aquesta col·laboració és a través de la signatura d'un conveni de col·laboració on es defineixen quin són els eixos de col·laboració i què pot aportar cada organització. Veure annexes 1 i 2.

El document ha d'establir el marc legal i funcional del projecte així com assignar els rols i responsabilitats a cada actor implicat. També ha de garantir el finançament per eliminar barreres econòmiques d'accés (aportació obligatòria al capital social de la cooperativa) per a les famílies seleccionades.

La coordinació amb el govern municipal, i especialment amb la regidoria de serveis socials i benestar, serà molt rellevant per alinear objectius i estratègies. El suport municipal als projectes de les comunitats energètiques és gairebé imprescindible.

També és molt important establir col·laboració amb d'altres entitats del municipi que estiguin treballant amb aquest col·lectiu, com associacions de voluntariat o bancs d'aliments, per ampliar el suport als beneficiaris.

¹³ <https://energy-poverty.ec.europa.eu/our-work/technical-assistance>

5. Obtenció de recursos

Hi ha diferents vies d'obtenció dels recursos necessaris per a la construcció d'una instal·lació fotovoltaica.

El primer pas segurament serà analitzar les teulades de propietat municipal que poguessin estar disponibles per a la comunitat energètica, i a partir de la qual es pugui establir algun tipus d'acord amb el govern municipal. Aquest acord pot incloure que part de l'energia generada (que formi part de la contraprestació per la cessió de la teulada, o no) sigui destinada a famílies en situació de vulnerabilitat energètica.

Evidentment caldrà analitzar quines possibles subvencions i fonts de finançament estan disponibles per a fer front als costos d'execució i operació i manteniment de la instal·lació fotovoltaica.

El mateix es pot fer en teulades de titularitat privada, tot i que a priori l'accés a aquestes cobertes podria suposar una contraprestació més elevada.

També es pot cercar la col·laboració amb empreses d'instal·lació fotovoltaica per optimitzar els costos.

6. Construcció i legalització

L'execució de la instal·lació fotovoltaica pot completar-se entre pocs dies i un mes en funció de la seva dimensió. El procés de legalització pot requerir entre 6 mesos i un any.

En aquesta fase és on es realitza el dimensionament de la instal·lació fotovoltaica: s'analitza tècnicament la teulada i les possibilitats de generació fotovoltaica, i s'elabora del projecte executiu i documentació necessària per la legalització. Per aquesta fase, **val la pena comptar amb el suport d'una enginyeria especialitzada.**

Referent a la legalització de la instal·lació i per tal de que l'energia es reparteixi tal i com s'ha plantejat, cal firmar l'Acord de repartiment (veure annex 6). Aquest document ha d'estar firmat per totes les persones participants a l'autoconsum compartit.

S'ha de demanar la llicència d'obres (o comunicació prèvia segons pertoqui en cada municipi) i donat que és un projecte d'interès social es pot demanar la bonificació del ICIO. Caldria revisar la corresponent ordenança municipal per identificar la possible bonificació.

7. Selecció i acompanyament

L'aproximació proposada en aquest document és que siguin els serveis socials qui identifiqui a les famílies en situació de vulnerabilitat energètica, atès que la comunitat energètica probablement no disposarà de les eines necessàries, com els coneixements tècnics i la informació confidencial, per dur a terme aquesta tasca de manera satisfactòria. En aquest sentit els models de conveni amb els serveis socials proposats (vegeu el annexos 1 i 2) defineixen que la selecció de les famílies es realitzarà des de serveis socials. És especialment

rellevant que aquest procés es realitzi de manera empàtica i respectuosa, evitant qualsevol forma d'estigmatització que pugui reforçar la seva situació de vulnerabilitat.

Ara bé, la comunitat energètica serà la responsable d'explicar degudament el projecte que se'ls hi proposa participar, i el més important, farà l'acompanyament necessari a aquestes famílies per a que puguin formar part del col·lectiu de la comunitat energètica de forma no estigmatitzadora i que promogui la seva participació.

A més, la comunitat energètica treballarà activament per promoure la participació de les famílies al col·lectiu, fomentant la seva implicació com a membres de ple dret i assegurant que tinguin les mateixes oportunitats de formar part de la vida comunitària que qualsevol altre soci o sòcia. Aquesta integració és fonamental per construir una comunitat energètica inclusiva, basada en valors d'equitat i col·laboració.

8. Seguiment i avaluació

Un cop el projecte està en funcionament, és fonamental establir un sistema de seguiment i avaluació contínua que permeti mesurar el seu impacte i garantir-ne la sostenibilitat a llarg termini. Aquesta fase no només assegura que es compleixin els objectius inicials, sinó que també ofereix l'oportunitat d'introduir millores basades en l'experiència. En aquest sentit es preveu una reunió de seguiment anual amb l'equip de l'àrea bàsica de serveis socials.

El seguiment inclou l'avaluació periòdica del consum energètic de les famílies participants i l'impacte econòmic en les seves factures. Aquest monitoratge permet identificar possibles ajustos per optimitzar l'ús de l'energia assignada.

També és important que la comunitat energètica faci una valoració per assegurar que el projecte manté els seus principis d'inclusivitat i equitat. Això implica reflexionar sobre l'eficàcia dels criteris de selecció, la qualitat de l'acompanyament ofert i el nivell de participació de les famílies en la vida comunitària.

A continuació es defineix un marc temporal aproximat per a cadascuna de les fases anteriorment descrites.

Cal tenir en compte que algunes fases, com per exemple la 3 i la 4, es poden solapar lleugerament per optimitzar els temps. La fase 6 de legalització és la que es pot allargar més en el temps depenent de factors externs. La fase 8 continua indefinidament, assegurant que el projecte evolucioni segons les necessitats de les famílies participants i de la comunitat energètica.

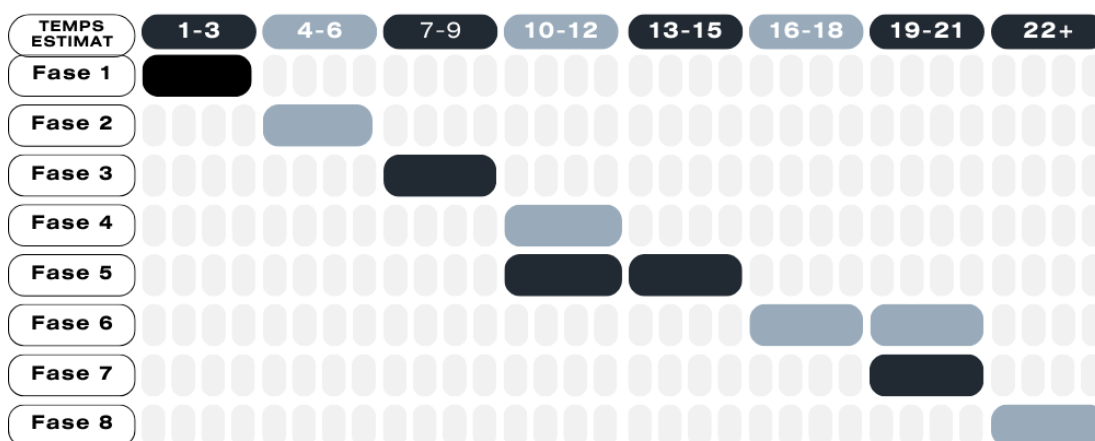


Figura 6. Cronograma aproximat del projecte.

FASE	DURADA ESTIMADA	MESOS
1. FORMACIÓ I REFLEXIÓ	6 MESOS	1 - 6
2. ANÀLISI DE LA SITUACIÓ A NIVELL LOCAL	3 MESOS	4 - 6
3. DEFINICIÓ DEL PROJECTE	3 MESOS	7 - 9
4. COL·LABORACIÓ AMB SERVEIS SOCIALS I AJUNTAMENT	3 MESOS	10 - 12
5. OBTENCIÓ DE RECURSOS I FINANÇAMENT	6 MESOS	10 - 15
6. CONSTRUCCIÓ I LEGALITZACIÓ DE LA INSTAL·LACIÓ	7 - 13 MESOS	16 - 28
7. SELECCIÓ I ACOMPANYAMENT DE FAMÍLIES	3 MESOS	18 - 20
8. SEGUIMENT I AVALUACIÓ CONTÍNUA	PERMANENT	A PARTIR DEL MES 21

Taula 5. Resum de les fases del projecte.

8. ALTRES EXPERIÈNCIES D'ABORDATGE DE LA POBRESA ENERGÈTICA DES DE LES COMUNITATS ENERGÈTIQUES

En aquest apartat, presentem les experiències de diverses comunitats energètiques que han volgut compartir la seva trajectòria i pràctiques en el desenvolupament i la gestió d'iniciatives en l'àmbit de l'energia comunitària. Aquestes comunitats, considerades referents a nivell estatal, ofereixen una visió valuosa i inspiradora en la temàtica que ens ocupa.

Per estructurar les seves aportacions, hem recollit els seus inputs en format d'entrevista. Hem plantejat tres preguntes clau, formulades de manera idèntica a cadascuna de les quatre comunitats: **Energía Bonita, Arroyo Alumbra, La Bordeta i Torreblanca Ilumina**. Les seves respostes ens permeten obtenir una visió integral i comparativa del panorama actual de les comunitats energètiques a l'Estat.

ENERGÍA BONITA - www.energiabonita.coop

1) Descriu la comunitat energètica de Energia Bonita

Energía Bonita és la comunitat energètica de l'illa de La Palma a Canàries. Abraça tot el territori insular que inclou 14 municipis. Actualment el focus principal està en executar i gestionar instal·lacions d'autoconsum compartit en diferents municipis (amb 8 instal·lacions finalitzades a desembre 2024), així com el desenvolupament de plans per disposar de cotxes elèctrics compartits, projectes d'estalvi energètic, formació i participació. També s'està participant en un consorci amb el Cabildo Insular per l'exploració de l'energia geotèrmica. A desembre de 2024, la comunitat té 227 persones i entitats sòcies.



2) Com esteu abordant la pobresa energètica i la inclusió de famílies vulnerables a la comunitat?

D'una banda s'ha treballat en formació i conscienciació de la pobresa energètica en les pròpies persones sòcies de la cooperativa. Després d'aquesta formació, es va crear un grup de treball de persones sòcies per treballar la pobresa energètica en el que s'han fet algunes trobades per debatre l'enfoc i plans d'acció.

Paral·lelament, la comunitat participa en la "*Mesa de la Pobresa Energètica*" creada l'any 2023 i en la que també participen els serveis socials dels 14 municipis i Cabildo, així com altres entitats del tercer sector que treballen la pobresa (Cruz Roja, Cáritas, Isonorte). S'està treballant en protocols de derivació de serveis socials a la comunitat energètica. A més, gràcies a una subvenció d'un ajuntament s'ha creat una bossa perquè les persones vulnerables no hagin de fer l'aportació de 100€ del capital social obligatori. Aquests diners es deixen disponibles per a altres persones en cas de baixa de la comunitat.

3) Quins aprenentatges heu tingut i quines recomanacions farieu a altres comunitats que vulguin abordar la inclusió de famílies vulnerables?

El problema de la pobresa energètica és molt complex i requereix de la coordinació de molts actors per poder trobar solucions que siguin factibles i útils. La realitat dels serveis socials és de molta saturació de feina i poc marge de maniobra, fet que fa essencial crear vies i espais de comunicació comuns i que siguin permanents en el temps i poder anar construint confiança pas a pas.

ARROYO ALUMBRA - www.arroyoalumbra.my.canva.site



1) Descriu la comunitat energètica de Arroyo Alumbra

Arroyo Alumbra S.Coop.And és una cooperativa que neix des de la participació i la creació mútua de persones del món rural, principalment veïns i veïnes d'Arroyomolinos de León, per donar resposta a les queixes i necessitats detectades i manifestades per les persones membres.

Arroyo Alumbra és la primera Comunitat Energètica en format cooperatiu de la província de Huelva i té, des dels seus inicis, arrelats els principis cooperativistes, amb la intenció de no deixar ningú enrere. La cooperativa aposta decididament per l'educació i la consciència mediambiental com a instruments per sembrar un futur més just i sostenible. El CEIP Virgen de los Remedios ocupa un lloc central en la seva activitat i té molt present la inclusió de persones en situació de vulnerabilitat i/o pobresa energètica, posant un èmfasi especial en les dones, a causa dels rols i estereotips existents a la societat en general com al món rural en particular.

2) Com esteu abordant la pobresa energètica i la inclusió de famílies vulnerables a la comunitat?

La inclusió de persones en situació de vulnerabilitat i/o pobresa energètica està contemplada als nostres estatuts i reglament de règim intern de la cooperativa La comunitat adopta una actitud proactiva , integrant aquestes persones amb respecte, sense estigmatitzar i rebutjant l'assistencialisme. Gràcies a la petita mida del municipi, el mateix Consell Rector de la cooperativa es posa en contacte amb aquestes persones, explicant-los el nostre funcionament i facilitant el pagament per fer-se soci o sòcia i poder consumir de manera personalitzada. Això els permet adquirir tots els drets i deures de la cooperativa des del primer moment. L'abordatge de la pobresa energètica es focalitza especialment en la dona rural, per les raons abans esmentades. La igualtat està present al nostre projecte i els números i la presència de dones als òrgans de decisió ho demostren. Realitzem accions formatives per apoderar la població, expliquem les factures i el consum per afavorir l'eficàcia i eficiència energètica. Realitzem petites entrevistes i

qüestionaris del consum energètic de cada habitatge amb l'objectiu d'ajustar millor el coeficient de repartiment i fer millores immediates en el consum energètic amb petites estratègies.

3) Quins aprenentatges heu tingut i quines recomanacions faríeu a altres comunitats que vulguin abordar la inclusió de famílies vulnerables?

En el nostre context rural, la proximitat entre les persones és habitual, fet que facilita abordar situacions de vulnerabilitat. Adoptar una actitud proactiva és fonamental, ja que moltes vegades les persones amb més necessitats o dificultats són les que menys ajudes demanen, per un motiu o altre, i, a més, són les que menys presència tenen en espais de participació comunitària. Per això és important la proximitat, no caure en la estigmatització ni en l'assistencialisme, oferint a cada persona el seu espai perquè se senti partícip de tot el procés, que senti, com en realitat és, una persona sòcia de ple dret.

Quan es duen a terme petites accions com gestionar-li el bo social, revisar-li la factura de la llum i explicar-li-la, donar petits trucs o consells per mantenir millor l'energia de la casa i realitzar menys consum, coses que repercuteixen immediatament en un petit estalvi, les persones guanyen confiança i estan més predisposades a implicar-se en tots els espais i processos.

LA BORDETA - www.comunitatbordeta.batec.coop



1) Descriu la comunitat energètica de La Bordeta

La Comunitat Energètica de La Bordeta (CELB) és una cooperativa de consumidores i usuàries sense ànim de lucre, que proveeix de serveis energètics a La Bordeta i als barris propers. Impulsada per veïnes i entitats de l'Economia Social i Solidària del barri, la seva missió és gestionar de manera comunitària la producció, distribució i ús d'energia neta.

Els objectius de la CELB inclouen:

- Abandonar els combustibles fòssils
- Reduir el consum d'energia
- Invertir en la producció distribuïda, local i responsable d'energia neta
- Combatre la pobresa energètica
- Reduir la dependència de l'oligopoli energètic
- Fomentar la formació i informació en transició energètica
- Assegurar un gestió democràtica, autonomia i adhesió voluntària i oberta

Actualment té quasi 50 sòcies, de les quals al voltant de 30 persones físiques i jurídiques estan autoconsumint, amb un total de quasi 50 kW instal·lats de fotovoltaica al barri.

2) Com esteu abordant la pobresa energètica i la inclusió de famílies vulnerables a la comunitat?

Abordar la pobresa energètica és un dels pilars de la CELB, tal com es recull en el seus estatuts. El principi que sosté aquest objectiu és el de la paritat de drets i oportunitats, més enllà de les condicions socioeconòmiques de qualsevol sòcia. És a dir, qualsevol persona o entitat al barri ha de poder formar part de la CELB si així ho desitja, la CELB s'encarrega de trobar la manera de cobrir les aportacions econòmiques de la sòcia no pugui cobrir.

El model de governança es basa en el principi **“una sòcia, un vot,”** evitant mecanismes externs de suport assistencialista que excloguin les usuàries vulnerables de la participació en la presa de decisions. Per això, la CELB ha establert un **fons de solidaritat** al qual les sòcies poden accedir de manera totalment **anonimitzada**. Aquest fons s'alimenta amb aportacions entre sòcies i donacions externes, i actualment es troba en una **fase experimental amb les primeres sòcies participants**, per perfeccionar el sistema.

En aquest sentit, existeix un grup de treball de Drets Energètics, que està desenvolupant projectes per abordar la pobresa energètica. Entre aquests, la creació i implementació del fons de solidaritat. Estem en una fase d'experimentació d'aquest esquema amb unes primeres sòcies, per provar-lo i perfeccionar-lo. A més a més, s'està duent a terme un estudi del barri, i dins de la mateixa CE, per identificar l'estat de vulnerabilitat energètica actual.

3) Quins aprenentatges heu tingut i quines recomanacions faríeu a altres comunitats que vulguin abordar la inclusió de famílies vulnerables?

- A. Conèixer en detall la realitat del territori, de la mà d'entitats del barri o de la vila, que treballen amb persones en situació de vulnerabilitat. Dur a terme diagnòstics que es puguin actualitzar, tenint en compte que la vulnerabilitat energètica és molt canviant, i depèn de molts factors.
- B. Acompanyar tot el procés d'accions de formació i capacitació, específica quan es demani, però també i sobretot integral amb totes les sòcies i el barri.
- C. Treballar la pobresa energètica més enllà d'allò reconegut formalment, duent a terme, també, petites actuacions per millorar el dia a dia de les persones.
- D. Cercar mecanismes de redistribució dins de la mateixa cooperativa, on qui més pugui aportar, ajudi a participar en plenes condicions a qui se li presentin barreres econòmiques.

- E. Acompanyar processos d'incidència política i transformació del marc regulatori per a que, més enllà de les solucions dins de la CE, es pugui garantir el dret a l'energia a tothom.

Amb la implementació d'aquest projecte, la CELB ha entès que el concepte de vulnerabilitat energètica va més enllà de les definicions comunes. Per tenir un impacte real, cal **ampliar aquesta visió** i escoltar les necessitats específiques de les veïnes i veïns del barri.

TORREBLANCA ILUMINA - www.torreblancaillumina.org

1) Descriu la comunitat energètica de Torreblanca Ilumina



Torreblanca Ilumina és una comunitat energètica situada al barri amb menor renda d'Espanya l'any 2022, segons dades de l'INE. Aquest projecte té un doble objectiu: per una banda, contribuir a la lluita contra l'emergència climàtica des de l'acció local, i per altra banda, combatre la precarietat energètica i social, donant veu i protagonisme a la ciutadania en la transició energètica amb un enfocament de baix a dalt.

La comunitat centra les seves accions en cinc grans àmbits. Primer, en la producció i autoconsum d'energia renovable, mitjançant la gestió de dues cobertes municipals on s'han instal·lat sistemes fotovoltaics de 15 kW que subministren energia a catorze famílies. La intenció és ampliar aquestes instal·lacions per beneficiar més veïnat, així com aprofitar les cobertes de dues entitats sòcies, Autisme Sevilla i la Peña Bética, que cedeixen part de la seva producció a la comunitat.

També destaca l'àmbit del dret a l'energia, amb una Oficina de l'Energia oberta des de 2023. Aquest espai, atès per una treballadora social i un enginyer del barri, ofereix assessorament sobre estalvi energètic, drets com a consumidors i mediació amb comercialitzadores. Les auditories energètiques i l'atenció personalitzada són especialment importants per a famílies en situació de vulnerabilitat.

El projecte inclou un fort component educatiu, amb activitats a escoles per sensibilitzar l'alumnat i les famílies sobre l'emergència climàtica i els hàbits saludables de consum energètic. A més, Torreblanca Ilumina s'ha convertit en un dinamitzador social del barri, generant recursos i oportunitats d'inserció laboral en el sector de les energies renovables, amb iniciatives com la formació d'agents energètics per a persones desocupades. Tot això contribueix a millorar l'autoestima d'un barri marcat per una realitat socioeconòmica desfavorable.

Finalment, la comunitat participa activament en xarxes de col·laboració entre projectes similars a tot el territori, establint aliances que permeten compartir coneixement i estratègies d'èxit.

2) Com esteu abordant la pobresa energètica i la inclusió de famílies vulnerables a la comunitat?

Tot i que la comunitat energètica està oberta a tota la població, un dels seus trets distintius és el treball específic amb col·lectius vulnerables, ja que la majoria de residents al barri són considerats consumidors vulnerables o en risc d'exclusió social. Torreblanca Ilumina parteix del principi que la transició energètica ha de ser justa, per la qual cosa implementa mesures de discriminació positiva per garantir la inclusió d'aquests col·lectius.

Aquesta filosofia es reflecteix en totes les accions de la comunitat, des de les instal·lacions d'autoconsum col·lectiu, que prioritzen famílies derivades pels Serveis Socials, fins a l'atenció personalitzada a l'Oficina de l'Energia, on s'ajuda les famílies a entendre i optimitzar les seves factures, defensar els seus drets i fer front a problemes com els talls de subministrament o les condicions ineficients dels habitatges.

La comunitat treballa per fer accessibles les seves solucions, incloent-hi mecanismes de finançament extern que permetin que qualsevol família pugui formar part del projecte. Aquesta transversalitat no només és un objectiu, sinó un compromís que es recull en els estatuts de l'organització, on es posa en valor la solidaritat i el suport mutu com a pilars fonamentals. Actualment, la meitat dels membres de la comunitat són famílies vulnerables, i les primeres beneficiàries de l'autoconsum han estat famílies amb dificultats econòmiques.

3) Quins aprenentatges heu tingut i quines recomanacions faríeu a altres comunitats que vulguin abordar la inclusió de famílies vulnerables?

Ni les distribuïdores ni la majoria de les comercialitzadores faciliten les coses a les famílies més vulnerables. Especialment, les comercialitzadores del mercat regulat sovint prioritzen els seus interessos estratègics i econòmics per sobre de les necessitats de les famílies amb dificultats. Per això, com a societat organitzada, hem d'exigir el dret a l'energia i treballar per fer-lo realitat, dins de les nostres possibilitats.

Per aconseguir-ho, cal que ens organitzem i articulem en xarxes de suport mutu i moviments d'acció comuna. Des de Torreblanca Ilumina, hem buscat sempre col·laborar i donar suport a altres organitzacions amb objectius similars.

El sector energètic és complex, i la gent està molt acostumada a ser enganyada. Això fa que les actuacions hagin de partir de les pròpies organitzacions i agents socials de confiança. Des del nostre inici, hem treballat colze a colze amb professionals, entitats amb trajectòries consolidades al barri i veïns i veïnes que hi viuen.

Les persones amb dificultats per cobrir les seves necessitats més bàsiques sovint tenen problemes per participar en projectes col·lectius. Això es deu, en part, a altres prioritats i preocupacions, però també a una desmobilització creixent dels barris en els darrers 20 anys (almenys en el nostre context). Així doncs, hem de tenir molta paciència i acceptar que els avenços no sempre es produiran al ritme desitjat.

Hem après molt sobre el sector energètic, tradicionalment reservat als experts. Creiem fermament que la democratització de l'energia passa per la popularització del coneixement. La inclusió de famílies vulnerables no pot ser un aspecte secundari, sinó una estratègia transversal. Això implica garantir que qualsevol família pugui accedir als serveis de la Comunitat, no simplement reservar un percentatge limitat per a aquests col·lectius. Per assolir-ho, és essencial arribar a acords per obtenir finançament extern, especialment públic.

També hem identificat diverses accions necessàries per a una transició energètica que no deixi ningú enrere:

- Assessorament sobre la millora de contractes, factures i resolució de problemes d'impagament.
- Mediació amb empreses subministradores, defensa de drets i denúncia d'irregularitats.
- Defensa davant talls de subministrament.
- Formació en hàbits de consum i estalvi energètic, així com mesures per augmentar el confort tèrmic a les llars.
- Millora de l'eficiència energètica dels habitatges i suport en la gestió de recursos per aconseguir-ho.
- Promoció de l'autoconsum per reduir el consum de la xarxa i augmentar la sostenibilitat.

9. REFLEXIONS I CONCLUSIONS

Aquesta secció té l'objectiu d'agrupar i sintetitzar les reflexions i conclusions resultants de la implementació d'aquesta iniciativa.

1. El model plantejat es centra en **crear comunitats energètiques inclusives** que posin al centre a les persones en situació de vulnerabilitat fent que aquestes esdevinguin sòcies de ple dret de la comunitat energètica, a la vegada que es trenquen les barreres econòmiques de formar-ne part.
2. Els elements claus per a la inclusió de famílies vulnerables en una comunitat energètica son la **conceptualització de l'energia com un dret** i no com un privilegi, la participació igualitària, i generar espais comunitaris de suport mutu. Per aconseguir-ho és necessària una bona dosi d'empatia, tot aprenent que l'anomenada pobresa energètica és una situació conjuntural que pot succeir en qualsevol família per un fet inesperat.
3. La **implicació de l'àrea bàsica de serveis socials** és un element central per la solidesa de la iniciativa, que aporta coneixements tècnics socials imprescindibles. També genera confiança a les persones implicades i permet protegir la confidencialitat necessària al tractar-se d'una matèria sensible.
4. Les comunitats energètiques són entitats sense ànim de lucre basades en el voluntariat. Desenvolupar un projecte **posant el focus en la inclusivitat té una complexitat afegida** i, per tant, requereix d'un esforç i dedicació que cal tenir en compte.
5. Les motivacions a participar per part de les persones implicades en el grups impulsors (o consells rectors) solen tenir un focus molt ideològic. Les condicions que envolten les persones en situació de pobresa energètica no faciliten l'adhesió ideològica, tècnica i/o activista. En el cas de les comunitats energètiques, en particular, hi ha el **risc que els espais participatius siguin percebuts com a altament tècnics, estratègics, formals, masculins i benestants**.
6. El model plantejat és complet, sòlid i **facilita la replicabilitat i escalibilitat de la iniciativa**. Ara bé, la diversitat d'actors implicats genera una complexitat de gestió i coordinació. Per exemple en el nostre cas, la formalització del conveni de col·laboració va ser un procés que va durar 9 mesos.

Adicionalment el nostre projecte té la peculiaritat de que la instal·lació fotovoltaica es troba ubicada en una teulada privada. L'obtenció dels drets d'ús de la coberta i la formalització del contracte també s'ha dilatat en el temps.

7. Es planteja la **replicabilitat** de la iniciativa emmarcada dins la cessió d'**una teulada o instal·lació per part de l'ajuntament a la comunitat energètica** del municipi. Aquest esquema permet una major replicabilitat de la iniciativa en d'altres comunitats energètiques, ja que la majoria d'elles no disposaran dels recursos econòmics que els permet-hi fer front als costos relatius a una instal·lació fotovoltaica específica. Adicionalment aquest format també permet un major impacte de la iniciativa, ja que potencialment es poden posar a disposició molts més kilowatts (o molta més energia) per a l'ús en famílies en situació de vulnerabilitat, i així augmentar l'impacte social de la iniciativa.
8. Hem constatat una certa **dificultat** en l'obtenció de les **dades necessàries dels participants**. Caldria preveure diverses trobades individualitzades per tal de poder formalitzar la part documental necessària per articular l'autoconsum compartit.
9. L'anàlisi econòmica de La Tonenca constata que l'**autoconsum compartit redueix significativament la factura elèctrica** de les famílies vulnerables. Tanmateix es podrien actualitzar els criteris de selecció i de repartiment de l'energia, per tal de maximitzar l'estalvi econòmic generat.
10. Les comunitats energètiques poden ajudar a **reduir la necessitat de subvencions públiques a llarg termini** a través de l'autoconsum compartit. Aquest model pot ser **més rendible per a l'administració i alhora més beneficiós per a les llars**, en comparació amb els ajuts econòmics directes.
11. En definitiva, aquesta és una proposta de **col·laboració público-comunitària** amb un **elevat potencial per reduir la pobresa energètica** a través de l'acció comunitària i contribuir així a una transició energètica justa i inclusiva.

En aquest sentit seria bo incloure el potencial de l'autoconsum compartit i de les comunitats energètiques en la planificació d'abordatge de la pobresa energètica autonòmica i estatal, com per exemple la Estratègia Nacional de Pobresa Energètica.

10. BIBLIOGRAFIA

- Estrategia Nacional contra la pobreza energética 2019-2024. Ministeria para la Transición Ecológica. Abril 2019.
- Guia de Buenas Prácticas para la inclusión y la lucha contra la pobreza energética. InclusiveEC, La Corriente. Diciembre 2024.
- Guia Sin dejar a nadie atrás. Las comunidades energéticas como herramienta frente a la pobreza energética. Ingeniería sense fronteres i Amigos de la Tierra.
- Energy Poverty Advisory Hub Handbook 3: A Guide to Implementing Energy Poverty Mitigation Actions. Published by the Energy Poverty Advisory Hub. Octubre 2024.
- Reial decret 244/2019, de 5 d'abril, pel qual s'estableixen les condicions administratives, tècniques i econòmiques de l'autoconsum d'energia elèctrica.
- Guía de autoconsumo colectivo. IDAE, Instituto para la Diversificación y Ahorro de la Energía. Julio 2024.
- Panel or check? Assessing the benefits of integrating households in energy poverty into energy communities. I. Aparisi-Cerdá, Á. Manso-Burgo, D. Ribó-Pérez, N. Sommerfeldt, T. Gómez-Navarro. Publicat a la revista científica Sustainable Energy Technologies and Assessments.

11. ANNEXES

ANNEX 1 - Model de conveni. Instal·lació FV en teulada privada

ANNEX 2 - Model de conveni Instal·lació FV en teulada pública

ANNEX 3 - Model d'acord de formalització de la inscripció a la comunitat energètica

ANNEX 4 - Model de gestor de l'autoconsum

ANNEX 5 - Model de permís d'accés a dades de Datadis

ANNEX 6 - Model d'acord de repartiment

ANNEX 7 - Model acord compensació d'excedents

ANNEX 8 - Model de material comunicatiu del projecte per a les famílies seleccionades

ANNEX 1 - Model de conveni. Instal·lació FV en teulada privada

**CONVENI DE COL·LABORACIÓ ENTRE L'AJUNTAMENT _____, LA
COMUNITAT ENERGÈTICA _____ I LA MANCOMUNITAT INTERMUNICIPAL
VOLUNTÀRIA LA PLANA PER LA REDUCCIÓ DE LA POBRESA ENERGÈTICA EN
FAMÍLIES VULNERABLES**

REUNITS

D'una part el Sr _____, que actua en nom i representació de l'Ajuntament de _____, domiciliat _____ amb CIF núm. _____ com a alcalde de l'Ajuntament de _____, facultat per aquest acte per acord de la Junta de Govern Local/Ple de data _____.

Per altre part la Sr. _____, que actua en nom i representació de la Comunitat Energètica La _____, amb domicili social a _____, amb CIF núm. _____ com a President/a de la mateixa.

Per altre part el Sr. Pere Medina Serrahima, President de la Mancomunitat Intermunicipal Voluntària La Plana, amb NIF núm. P-0800024-B, en nom i representació d'aquesta, assistit del Secretari de la Mancomunitat que dona fe de l'acte.

MANIFESTEN

I.- Que la comunitat energètica _____, és una entitat en forma de cooperativa de consumidors sense ànim de lucre _____, que té per objectiu avançar en la transició energètica del municipi de _____, ja sigui produint energia, compartint-la, o establint mecanismes de gestió i estalvi energètic.

Concretament aquesta comunitat té per objecte, d'acord amb l'article _____ dels seus estatuts vigents:

[.....]

II.- Que la comunitat energètica i l'ajuntament de _____ estan d'acord per tal que la primera cedeixi energia elèctrica fotovoltaica a _____ llars amb vulnerabilitat energètica del municipi de _____, les quals hauran estat seleccionades a través de l'Àrea Bàsica de Serveis Socials de la Mancomunitat La Plana.

III.- Que la Mancomunitat Intermunicipal Voluntària La Plana, en endavant, Mancomunitat La Plana, és reconeguda per la Generalitat de Catalunya com a Àrea Bàsica de Serveis Socials i presta els serveis socials als municipis mancomunats com l'ajuntament de _____, de conformitat amb l'article 5 del seus Estatuts que estableix com a finalitat, entre d'altres, l'avaluació i informació de situacions de necessitat social i l'atenció a persones en situació o risc d'exclusió social.

IV.- Que la Mancomunitat La Plana amb la finalitat de reduir la pobresa energètica en llars vulnerables del municipi de _____, vol realitzar una aportació econòmica a la comunitat energètica la _____, en concepte d'aportació de capital social de _____€ per cada llar, sent un total de _____€ per tal que es destini a l'accés de _____ llars vulnerables del municipi de _____, passant a formar part de la comunitat energètica i siguin beneficiàries de l'energia compartida per tal de reduir la seva vulnerabilitat, així com per promoure la transició energètica del municipi.

En conseqüència, de conformitat amb l'establert en les disposicions anteriors i atenent les voluntats coincidents de totes les parts, aquestes acorden subscriure el present conveni de col·laboració, el qual es regirà per les següents:

CLÀUSULES

PRIMERA.- L'objecte d'aquest conveni és establir els termes de la col·laboració entre l'ajuntament de _____; la comunitat energètica _____, i la Mancomunitat Intermunicipal Voluntària La Plana, per a promoure que llars vulnerables en situació de pobresa energètica del municipi de _____ siguin beneficiàries d'energia renovable provinent de la comunitat energètica _____, per tal de reduir la seva vulnerabilitat, així com per promoure la transició energètica del municipi.

SEGONA.- Actuacions

Amb aquesta finalitat, s'adoptaran les mesures següents:

La Mancomunitat La Plana realitzarà una avaluació de les persones del municipi de ateses pels serveis socials bàsics per determinar si compleixen criteris de pobresa energètica als efectes de poder ser beneficiaris d'energia compartida provinent de la comunitat energètica _____.

Aquesta avaluació es realitzarà mitjançant el criteris d'avaluació de la vulnerabilitat per accedir a ser beneficiaris d'energia compartida establerts a la clàusula cinquena del present conveni.

L'avaluació es realitzarà de forma continuada de manera que el llistat de llars susceptibles de ser beneficiàries de l'energia compartida anirà variant al llarg de la vigència del present conveni.

La Mancomunitat facilitarà a la comunitat energètica _____, les dades de les _____ llars que resultin ser més vulnerables d'acord amb els criteris d'avaluació de la clàusula cinquena.

La comunitat energètica _____, procedirà a formalitzar la inscripció de les persones que li hagi comunicat la Mancomunitat La Plana com a membres de la comunitat energètica als efectes de compartir-hi energia i realitzar-los l'acompanyament necessari en termes d'estalvi energètic i bon ús de l'energia solar fotovoltaica.

TERCERA.- Compromisos de les parts

Per tal de dur a terme l'objecte i actuacions enunciades, les parts implicades aportaran els recursos següents:

La comunitat energètica _____, es compromet a:

- a) Formalitzar la inscripció com a membres de la comunitat energètica als efectes de compartir-hi energia a _____ llars vulnerables que li siguin assignades per part dels serveis socials bàsics de la Mancomunitat La Plana.
- b) Realitzar l'acompanyament en termes d'estalvi energètic i de recomanacions de bon ús de l'energia solar fotovoltaica a les llars descrites al punt a).
- c) Comunicar a la Mancomunitat La Plana tots els aspectes que provoquin un canvi de llar beneficiària de l'energia compartida.
- d) Comunicar a la Mancomunitat La Plana els increments d'energia fotovoltaica a compartir per tal que la Mancomunitat informi de noves llars vulnerables susceptibles de beneficiar-se'n.
- e) Transferir a la Mancomunitat La Plana en el moment de la finalització del present conveni l'import de _____ € corresponent a l'aportació econòmica percebuda inicialment en concepte d'aportació de capital social de _____€ per cada llar.

L'Ajuntament de _____ es compromet a:

- a) Vetllar pel compliment de la obligació de la comunitat energètica _____, per tal que comparteixi energia renovable a les llars vulnerables energèticament que hagin proposat els serveis socials de la Mancomunitat La Plana.

La Mancomunitat Intermunicipal Voluntària La Plana es compromet a:

- a) Realitzar una aportació econòmica a la comunitat energètica _____, d'import _____ € en concepte d'aportació de capital social de _____€ per cada llar, per tal que es destini a formalitzar la inscripció com a membres de la comunitat energètica a _____ llars vulnerables del municipi de _____ que li hauran estat comunicades per part dels serveis socials bàsics la Mancomunitat La Plana, amb la finalitat de compartir-hi energia.

A la finalització del present conveni l'import de l'aportació econòmica realitzada haurà de revertir novament a la Mancomunitat La Plana.

- b) Realitzar una avaluació contínua d'acord amb els criteris establerts a la clàusula cinquena de les persones del municipi de _____ ateses pels serveis socials bàsics per

determinar si compleixen criteris de pobresa energètica als efectes de poder ser beneficiaris d'energia compartida provinent de la comunitat energètica ____.

c) Comunicar a la comunitat energètica _____, les llars i les persones/famílies proposades per a ser beneficiàries d'energia compartida.

d) Mantenir informat l'ajuntament de ____ de les llars i persones/famílies beneficiàries d'energia compartida provinent de la comunitat energètica ____.

e) Els Serveis Socials Bàsics de la Mancomunitat La Plana faran el seguiment i establiran els corresponents recursos a les persones proposades per ser beneficiàries de l'energia compartida durant tot el temps que en gaudeixin per tal que millorin la seva situació personal.

f) Fer públic el present conveni en el Portal de Transparència de la Mancomunitat.

CINQUENA.- Criteris d'avaluació de la vulnerabilitat per accedir a ser beneficiaris d'energia compartida

Els criteris d'avaluació de la vulnerabilitat que tindran en compte els Serveis Socials Bàsics es descriuen a la taula següent:

	Criteris	Quantificació	Verificació
1	Acceptar ser membre de la comunitat energètica	Requisit mínim	<ul style="list-style-type: none"> • Document d'acceptació • Document amb número de soci de la comunitat energètica
2	Estar empadronat/da al municipi de XXX i residir en un habitatge situat a menys de 2 km de la instal·lació d'autoconsum situada a xxx	Requisit mínim	<ul style="list-style-type: none"> • Volant d'empadronament • Factura de subministrament (en cas que no coincideixi el domicili de residència i empadronament)
3	Ser titular del contracte de subministrament elèctric	Requisit mínim	<ul style="list-style-type: none"> • Factura o contracte de subministrament elèctric
4	Complir criteris de Risc d'Exclusió residencial "IRER" (zona d'habitatge C)	Requisit mínim	<ul style="list-style-type: none"> • Documentació econòmica de la unitat familiar (nòmines, declaració de renda, certificat INSS, SEPE, declaració jurada, etc.) • Certificat de discapacitat, si s'escau • Certificat de dependència, si s'escau
5	Taula amb dades IRER zona C amb l'indar baix pel Bo Social	10 punts	<ul style="list-style-type: none"> • Comprovar que estan dins els límits definits per la taula annexa 1. • És necessària la mateixa informació per saber si tenen IRER o no.
6	Rebre una pensió igual o inferior a l'Indicador de renda de suficiència de l'any 2023 (IRSC) 614,65€ mensuals i 8.605,15€ anuals	10 punts	<ul style="list-style-type: none"> • Certificat d'ingressos INSS
7	Tenir un reconeixement de grau de dependència i/o discapacitat i que es necessitin serveis per l'atenció	5 punts	<ul style="list-style-type: none"> • Certificat de reconeixement de discapacitat i/o dependència • Factura o informe del servei especialitzat

8	Disposar d'un conveni regulador de separació o divorci on consti el pagament de pensió d'aliments per a fills i filles i aquest pagament no s'estigui efectuant.	2 punts	• Denúncia efectuada sobre impagament de pensió d'aliments
9	Tenir reconeguda la condició de família monoparental	5 punts	• Carnet monoparental
10	Tenir un pla de millora d'intervenció amb serveis socials bàsics	3 punts	• Pla de treball

Taula annexa relativa al criteri 5. Llidir renda tipologia d'unitat de convivència.

	Sense discapacitat o gran dependència	Amb discapacitat o gran dependència
1 membre	16.800,00 € - 18.747,60 €	24.906,28 € - 8.121,40 €
2 membres	19.320,00 € - 24.159,28 €	27.426,28 € - 28.991,13 €
3 membres	19.320,00 € - 25.198,38 €	27.426,28 € - 30.238,06 €
4 membres o més	19.320,00 € - 26.038,33 €	27.426,28 € - 31.246,00 €

La taula especifica quins són els requisits mínims que ha de tenir els titulars de les llars vulnerables susceptibles de ser beneficiaris de l'energia compartida. Els criteris puntuables sumen i és el que ajudarà a desempatar i prioritzar la vulnerabilitat de les llars.

SISENA.- Vigència

El present conveni entra en vigor a partir de la data de l'última signatura i serà vigent durant 4 anys.

Abans de la finalització prevista a l'apartat anterior, les parts signants poden acordar la pròrroga del conveni per un període total màxim de quatre anys. La pròrroga quedarà formalitzada mitjançant una addenda i es produirà amb notificació prèvia a la finalització de la vigència del conveni i per acord de totes les parts.

SETENA.- Causes de resolució del conveni

Són causes de resolució d'aquest conveni:

- Transcurs del termini previst.
- Per mutu acord de les parts manifestat per escrit.
- Per incompliment dels pactes que s'hi estableixen.
- Per la denúncia d'una de les parts feta amb un mínim de dos mesos, sense perjudici de finalitzar els encàrrecs iniciats.
- Per les causes generals establertes en la legislació vigent.
- La finalització/extinció de l'objecte del conveni.

VUITENA.- Protecció de dades i confidencialitat de la informació.

En virtut de la normativa de protecció de dades vigent (RGPD 2016/679 (UE) i Llei 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals, les entitats signatàries donaran compliment a les següents obligacions:

- a) Utilitzar les dades personals objecte de tractament, o les que reculli per a la seva inclusió, només per a la finalitat objecte d'aquest conveni. En cap cas pot utilitzar les dades per a finalitats pròpies.
- b) Tractar les dades d'acord amb confidencialitat i secret.
- c) No comunicar les dades a terceres persones, tret que tingui l'autorització expressa de l'interessat o en els supòsits legalment admissibles.
- d) Per subcontractar els serveis amb tercers, s'haurà de comunicar prèviament a l'altra part, identificant de manera clara i inequívoca l'empresa subcontractista o el tercer, i les seves dades de contacte.
- e) Mantenir el deure de secret respecte de les dades personals a les quals s'hagi tingut accés en virtut d'aquest encàrrec, fins i tot després que en finalitzi l'objecte.
- f) Garantir que les persones autoritzades per tractar dades personals es comprometen, de forma expressa i per escrit, a respectar la confidencialitat i a complir les mesures de seguretat corresponents, de les quals cal informar-los convenientment.
- g) Garantir la formació necessària en matèria de protecció de dades personals de les persones autoritzades per tractar aquestes dades personals d'especial protecció i de col·lectius vulnerables.

Quan les persones afectades exerceixin els drets d'accés, rectificació, supressió i oposició, limitació del tractament, portabilitat de dades i a no ser objecte de decisions individualitzades automatitzades, davant la comunitat energètica ____, aquesta entitat ho ha de comunicar per correu electrònic a l'adreça dpd@mancoplana.cat. La comunicació s'ha de fer de forma immediata i en cap cas més enllà de l'endemà del dia laborable en què s'ha rebut la sol·licitud, juntament, si escau, amb altres informacions que puguin ser rellevants per resoldre la sol·licitud.

h) Les dades podran ser cedides a les entitats i organismes que siguin legalment exigibles per a la prestació del servei (Hisenda, Seguretat Social, altres) o a les Administracions públiques que pertoqui.

i) Les dades es conservaran durant el termini legalment previst en cada normativa sectorial d'aplicació.

j) Es podran exercir els drets d'accés, rectificació, supressió, portabilitat, limitació i oposició al tractament de les dades davant MANCOMUNITAT INTERMUNICIPAL VOLUNTARIA LA PLANA, amb domicili social a Sector El Quadro 08522 MALLA per correu postal o per email a dpd@mancoplana.cat

k) Notificació de violacions de la seguretat de les dades.

La comunitat energètica la Tonenca, SCCL, informarà a MANCOMUNITAT LA PLANA, sense dilació indeguda i en qualsevol cas abans del termini màxim de 24 hores, i a través d'email o altre mitjà fefaent, de les violacions de la seguretat de les dades personals al seu càrrec de les quals tingui coneixement, juntament amb tota la informació rellevant per documentar i comunicar la incidència en aquells casos seguretat constitueixi un risc per als drets i les llibertats de les persones físiques. MANCOMUNITAT LA PLANA serà qui en faci la comunicació a l'Autoritat de Control, en cas que sigui pertinent.

l) En cas que s'utilitzin suport informàtics per al tractament de les dades dels interessats s'implantaran les mesures de seguretat necessàries per:

- Garantir la confidencialitat, integritat, disponibilitat i resiliència permanents dels

sistemes i serveis de tractament.

- Restaurar la disponibilitat i l'accés a les dades personals de forma ràpida, en cas d'incident físic o tècnic.
- Verificar, avaluar i valorar, de forma regular, l'eficàcia de les mesures tècniques i organitzatives implantades per garantir la seguretat del tractament.
- Seudonimitzar i xifrar les dades personals, quan els accessos siguin per xarxa.

m) Destí de les dades: es retornarà al responsable del tractament les dades personals i, si escau, els suports on constin, una vegada complerta l'objecte d'aquets Conveni. La devolució comportarà l'esborrat total de les dades existents en els equips informàtics utilitzats per la comunitat energètica _____. No obstant això, la comunitat energètica, podrà conservar-ne una còpia, amb les dades degudament bloquejades, mentre es puguin derivar responsabilitats de l'execució de la prestació.

NOVENA.- Règim jurídic.

El present conveni tindrà caràcter administratiu i obligarà a les entitats signatàries de conformitat amb les previsions acordades i, en allò no previst específicament, es regirà per les previsions sobre relacions interadministratives, per les normes comunes de la Llei 26/2010, de 3 d'agost de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya, i per la resta de la normativa que sigui materialment aplicable a l'objecte del conveni.

D'acord amb el previst a l'article 6.1 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de Contractes dels Sector Públic, el present conveni queda exclòs del seu àmbit d'aplicació.

DESENA.- Jurisdicció competent.

Totes les qüestions que puguin sorgir en ordre a la interpretació i execució d'aquest conveni, seran resoltes de mutu acord. Les qüestions litigioses que puguin derivar-se del present conveni seran sotmeses a l'ordre jurisdiccional contenciós administratiu.

I en prova de conformitat, les parts signen el present conveni electrònicament.

ANNEX 2 - Model de conveni Instal·lació FV en teulada pública

**CONVENI DE COL·LABORACIÓ ENTRE L'AJUNTAMENT DE _____, LA
COMUNITAT ENERGÈTICA _____ I LA MANCOMUNITAT
INTERMUNICIPAL VOLUNTÀRIA LA PLANA PER LA REDUCCIÓ DE LA POBRESA
ENERGÈTICA EN FAMÍLIES VULNERABLES**

REUNITS

D'una part el Sr. _____, que actua en nom i representació de l'ajuntament de _____, domiciliat a amb CIF núm. _____, com a alcalde/essa facultat per aquest acte per acord de la Junta de Govern Local/Ple de data _____.

Per altre part la Sr./a. _____, que actua en nom i representació de la Comunitat Energètica _____, amb domicili a _____ amb CIF núm. _____ com a President/a de la mateixa.

Per altre part el Sr. Pere Medina Serahima, President de la Mancomunitat Intermunicipal Voluntària La Plana, amb NIF núm. P-0800024-B, en nom i representació d'aquesta, assistida del Secretari de la Mancomunitat que dona fe de l'acte.

MANIFESTEN

I.- Que la comunitat energètica XXXX, és una entitat en forma de [cooperativa de consumidors sense ànim de lucre], que té pe objectiu avançar en la transició energètica del municipi de XXXXXX, ja sigui produint energia, compartint-la, o establint mecanismes de gestió i estalvi energètic.

Concretament aquesta comunitat té per objecte, d'acord amb l'article [X] dels seus estatuts vigents:

[- La producció i generació d'energia amb tot tipus de fonts renovables, principalment en base a l'autoconsum compartit tal i com defineix el RD 244/2019, com a la seva comercialització

- Donar suport i col·laborar en iniciatives (principalment públiques) complementàries o sinèrgiques a la Transició Energètica en aspectes socials com ara la formació i reciclatge professional, la pobresa energètica, inserció laboral de col·lectius vulnerables en els projectes, canalització de l'estalvi familiar o corporatiu envers projectes de TE, empenedoria, etc

- Entre d'altres]

II.- Que l'ajuntament de XXXXXX ha cedit a la comunitat energètica XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX la teulada de [DESCRIPCIÓ DEL TIPUS D'EQUIPAMENT I L'EMPLAÇAMENT DEL TEULAT CEDIT] per tal que sigui gestionada per la comunitat energètica amb la finalitat de produir i generar energia renovable d'origen solar per a ser destinada al consum de les persones sòcies de la comunitat i a les llars del municipi

amb vulnerabilitat energètica. Com a contraprestació a la cessió demanial per a ús privatiu de la coberta municipal, la comunitat ha d'assignar XX % de l'energia a equipaments municipals.

III.- Que la comunitat energètica i l'ajuntament de XXXXXXX han arribat a un acord per tal que la primera cedeixi energia elèctrica fotovoltaica a X llars amb vulnerabilitat energètica del municipi de XXXX, les quals hauran estat seleccionades a través de l'Àrea Bàsica de Serveis Socials de la Mancomunitat La Plana. Aquesta energia cedida forma part del XX % que rep l'ajuntament com a contraprestació de la cessió demanial per a ús privatiu de la coberta municipal.

IV.- Que la Mancomunitat Intermunicipal Voluntària La Plana, en endavant, Mancomunitat La Plana, és reconeguda per la Generalitat de Catalunya com a Àrea Bàsica de Serveis Socials i presta els serveis socials als municipis mancomunats com l'ajuntament de XXXXX, de conformitat amb l'article 5 del seus Estatuts que estableix com a finalitat, entre d'altres, l'avaluació i informació de situacions de necessitat social i l'atenció a persones en situació o risc d'exclusió social.

V.- Que la Mancomunitat La Plana amb la finalitat de reduir la pobresa energètica en llars vulnerables del municipi de XXXXX, vol realitzar una aportació econòmica a la comunitat energètica XXXXXX d'import XXXXX per tal que es destini a l'accés de X llars vulnerables del municipi de XXXX passant a formar part de la comunitat energètica i siguin beneficiàries de l'energia compartida per tal de reduir la seva vulnerabilitat, així com per promoure la transició energètica del municipi.

En conseqüència, de conformitat amb l'establert en les disposicions anteriors i atenent les voluntats coincidents de totes les parts, aquestes acorden subscriure el present conveni de col·laboració, el qual es regirà per les següents:

CLÀUSULES

PRIMERA.- L'objecte d'aquest conveni és establir els termes de la col·laboració entre l'ajuntament de XXXXXXXXXXXX; la comunitat energètica XXXXXXXXXXXX i la Mancomunitat Intermunicipal Voluntària La Plana, per a promoure que llars vulnerables amb pobresa energètica del municipi de XXXXX siguin beneficiàries d'energia renovable provinent de la comunitat energètica XXXXX per tal de reduir la seva vulnerabilitat, així com per promoure la transició energètica del municipi.

SEGONA.- Actuacions

Amb aquesta finalitat, s'adoptaran les mesures següents:

La Mancomunitat La Plana realitzarà una avaluació de les persones del municipi de XXXXX ateses pels serveis socials bàsics per determinar si compleixen criteris de pobresa energètica als efectes de poder ser beneficiaris d'energia compartida provinent de la comunitat energètica XXXXXXXXXXX.

Aquesta avaluació es realitzarà mitjançant el criteris d'avaluació de la vulnerabilitat per accedir a ser beneficiaris d'energia compartida establerts a la clàusula Cinquena del present conveni.

L'avaluació es realitzarà de forma continuada de manera que el llistat de llars susceptibles de ser beneficiàries de l'energia compartida anirà variant al llarg de la vigència del present conveni.

La Mancomunitat facilitarà a al comunitat energètica XXX les dades de les X llars que resultin ser més vulnerables d'acord amb els criteris d'avaluació de la clàusula Cinquena.

La comunitat energètica XXX procedirà a formalitzar la inscripció de les persones que li hagi comunicat la Mancomunitat La Plana, com a membres de la comunitat energètica als efectes de compartir-hi energia i realitzar-los l'acompanyament necessari en termes d'estalvi energètic i bon ús de l'energia solar fotovoltaica.

TERCERA.- Compromisos de les parts

Per tal de dur a terme l'objecte i actuacions enunciades, les parts implicades aportaran els recursos següents:

La comunitat energètica XXXXXXXX es compromet a:

- a) Formalitzar la inscripció com a membres de la comunitat energètica als efectes de compartir-hi energia a X llars vulnerables que li siguin assignades per part dels serveis socials bàsics la Mancomunitat La Plana.
- b) Realitzar l'acompanyament en termes d'estalvi energètic i de recomanacions de bon ús de l'energia solar fotovoltaica a les llars descrites al punt a).
- c) Comunicar a la Mancomunitat La Plana tots els aspectes que provoquin un canvi de llar beneficiària de l'energia compartida.
- d) Comunicar a la Mancomunitat La Plana els increments d'energia fotovoltaica a compartir per tal que la Mancomunitat informi de noves llars vulnerables susceptibles de beneficiar-se'n.
- e) Transferir a la Mancomunitat La Pana en el moment de la finalització del conveni present conveni l'import de XX € corresponent a l'aportació econòmica percebuda inicialment.

L'Ajuntament de XXXX es compromet a:

- a) Vetllar pel compliment de la obligació de la comunitat energètica XXXXXXXXXXXXX per tal que comparteixi energia renovable a les llars vulnerables energèticament que hagin proposat els serveis socials de la Mancomunitat La Plana.

b) Compromís de mantenir la cessió de la teulada descrita en el manifestant II per la que la comunitat energètica la gestioni.

La Mancomunitat Intermunicipal Voluntària La Plana es compromet a:

a) Realitzar una **aportació econòmica** a la comunitat energètica XXXX d'import XXXXX € per tal que es destini a formalitzar la inscripció com a membres de la comunitat energètica a X llars vulnerables del municipi de XXXXXXXX que li hauran estat comunicades per part dels serveis socials bàsics la Mancomunitat La Plana, amb la finalitat de compartir-hi energia.

A la finalització del present conveni l'import de l'aportació econòmica realitzada haurà de revertir novament a la Mancomunitat La Plana.

b) Realitzar una avaluació contínua d'acord amb els criteris establerts a la clàusula X de les persones del municipi de XXXXX ateses pels serveis socials bàsics per determinar si compleixen criteris de pobresa energètica als efectes de poder ser beneficiaris d'energia compartida provinent de la comunitat energètica XXXXXXXXXX.

c) Comunicar a la comunitat energètica XXXXX les llars i les persones/famílies proposades per a ser beneficiàries d'energia compartida.

d) Mantenir informat l'ajuntament de XXXX de les llars i persones/famílies beneficiàries d'energia compartida provinent de la comunitat energètica XXXXXXXXXX.

e) Els Serveis Socials Bàsics de la Mancomunitat La Plana faran el seguiment i establiran els corresponents recursos a les persones proposades per ser beneficiàries de l'energia compartida durant tot el temps que en gaudeixin per tal que millorin la seva situació personal.

f) Fer públic el present conveni en el Portal de Transparència de la Mancomunitat.

CINQUENA.- Criteris d'avaluació de la vulnerabilitat per accedir a ser beneficiaris d'energia compartida

Els criteris d'avaluació de la vulnerabilitat que tindran en compte els Serveis Socials Bàsics es descriuen a la taula següent:

	Criteris	Quantificació	Verificació
1	Acceptar ser membre de la comunitat energètica	Requisit mínim	<ul style="list-style-type: none"> • Document d'acceptació • Document amb número de soci de la comunitat energètica
2	Estar empadronat/da al municipi de XXX i residir en un habitatge situat a menys de 2 km de la instal·lació d'autoconsum situada a xxx	Requisit mínim	<ul style="list-style-type: none"> • Volant d'empadronament • Factura de subministrament (en cas que no coincideixi el domicili de residència i empadronament)
3	Ser titular del contracte de subministrament elèctric	Requisit mínim	<ul style="list-style-type: none"> • Factura o contracte de subministrament elèctric

4	Complir criteris de Risc d'Exclusió residencial "IRER" (zona d'habitatge C)	Requisit mínim	<ul style="list-style-type: none"> • Documentació econòmica de la unitat familiar (nòmines, declaració de renda, certificat INSS, SEPE, declaració jurada, etc.) • Certificat de discapacitat, si s'escau • Certificat de dependència, si s'escau
5	Taula amb dades IRER zona C amb llinar baix pel Bo Social	10 punts	<ul style="list-style-type: none"> • Comprovar que estan dins els límits definits per la taula annexa 1. • És necessària la mateixa informació per saber si tenen IRER o no.
6	Rebre una pensió igual o inferior a l'Indicador de renda de suficiència de l'any 2023 (IRSC) 614,65€ mensuals i 8.605,15€ anuals	10 punts	<ul style="list-style-type: none"> • Certificat d'ingressos INSS
7	Tenir un reconeixement de grau de dependència i/o discapacitat i que es necessitin serveis per l'atenció	5 punts	<ul style="list-style-type: none"> • Certificat de reconeixement de discapacitat i/o dependència • Factura o informe del servei especialitzat
8	Disposar d'un conveni regulador de separació o divorci on consti el pagament de pensió d'aliments per a fills i filles i aquest pagament no s'estigui efectuant.	2 punts	<ul style="list-style-type: none"> • Denúncia efectuada sobre impagament de pensió d'aliments
9	Tenir reconeguda la condició de família monoparental	5 punts	<ul style="list-style-type: none"> • Carnet monoparental
10	Tenir un pla de millora d'intervenció amb serveis socials bàsics	3 punts	<ul style="list-style-type: none"> • Pla de treball

Taula annexa relativa al criteri 5. Llinar renda tipologia d'unitat de convivència.

	Sense discapacitat o gran dependència	Amb discapacitat o gran dependència
1 membre	16.800,00 € - 18.747,60 €	24.906,28 € - 8.121,40 €
2 membres	19.320,00 € - 24.159,28 €	27.426,28 € - 28.991,13 €
3 membres	19.320,00 € - 25.198,38 €	27.426,28 € - 30.238,06 €
4 membres o més	19.320,00 € - 26.038,33 €	27.426,28 € - 31.246,00 €

La taula especifica quins són els requisits mínims que ha de tenir els titulars de les llars vulnerables susceptibles de ser beneficiaris de l'energia compartida. Els criteris puntuables sumen i és el que ajudarà a desempatar i prioritzar la vulnerabilitat de les llars.

SISENA.- Vigència

El present conveni entra en vigor a partir de la data de l'última signatura i serà vigent durant 4 anys.

Abans de la finalització prevista a l'apartat anterior, les parts signants poden acordar la pròrroga del conveni per un període total màxim de quatre anys. La pròrroga quedarà formalitzada mitjançant una addenda i es produirà amb notificació prèvia a la finalització

de la vigència del conveni i per acord de totes les parts.

SETENA. Causes de resolució del conveni

Són causes de resolució d'aquest conveni:

- Transcurs del termini previst.
- Per mutu acord de les parts manifestat per escrit.
- Per incompliment dels pactes que s'hi estableixen.
- Per la denúncia d'una de les parts feta amb un mínim de dos mesos, sense perjudici de finalitzar els encàrrecs iniciats.
- Per les causes generals establertes en la legislació vigent.
- La finalització/extinció de l'objecte del conveni.

VUITENA.- Protecció de dades i confidencialitat de la informació.

En virtut de la normativa de protecció de dades vigent (RGPD 2016/679 (UE) i Llei 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personal i garantia dels drets digitals, les entitats signatàries donaran compliment a les següents obligacions:

a) Utilitzar les dades personals objecte de tractament, o les que reculli per a la seva inclusió, només per a la finalitat objecte d'aquest conveni. En cap cas pot utilitzar les dades per a finalitats pròpies.

b) Tractar les dades d'acord amb confidencialitat i secret.

c) No comunicar les dades a terceres persones, tret que tingui l'autorització expressa de l'interessat o en els supòsits legalment admissibles.

d) Per subcontractar els serveis amb tercers, s'haurà de comunicar prèviament a l'altra part, identificant de manera clara i inequívoca l'empresa subcontractista o el tercer, i les seves dades de contacte.

e) Mantenir el deure de secret respecte de les dades personals a les quals s'hagi tingut accés en virtut d'aquest encàrrec, fins i tot després que en finalitzi l'objecte.

f) Garantir que les persones autoritzades per tractar dades personals es comprometen, de forma expressa i per escrit, a respectar la confidencialitat i a complir les mesures de seguretat corresponents, de les quals cal informar-los convenientment.

g) Garantir la formació necessària en matèria de protecció de dades personals de les persones autoritzades per tractar aquestes dades personals d'especial protecció i de col·lectius vulnerables.

Quan les persones afectades exerceixin els drets d'accés, rectificació, supressió i oposició, limitació del tractament, portabilitat de dades i a no ser objecte de decisions individualitzades automatitzades, davant la comunitat energètica XXXXXX, aquesta entitat ho ha de comunicar per correu electrònic a l'adreça dpd@mancoplana.cat. La comunicació s'ha de fer de forma immediata i en cap cas més enllà de l'endemà del dia laborable en què s'ha rebut la sol·licitud, juntament, si escau, amb altres informacions que puguin ser rellevants per resoldre la sol·licitud.

h) Les dades podran ser cedides a les entitats i organismes que siguin legalment exigibles per a la prestació del servei (Hisenda, Seguretat Social, altres) o a les

Administracions públiques que pertoqui.

i) Les dades es conservaran durant el termini legalment previst en cada normativa sectorial d'aplicació.

j) Es podran exercir els drets d'accés, rectificació, supressió, portabilitat, limitació i oposició al tractament de les dades davant MANCOMUNITAT INTERMUNICIPAL

VOLUNTARIA LA PLANA, amb domicili social a Sector El Quadro 08522 MALLA per correu postal o per email a dpd@mancoplana.cat

k) Notificació de violacions de la seguretat de les dades.

La comunitat energètica XXXXXX informarà a MANCOMUNITAT LA PLANA, sense dilació indeguda i en qualsevol cas abans del termini màxim de 24 hores, i a través d'email o altre mitjà fefaent, de les violacions de la seguretat de les dades personals al seu càrrec de les quals tingui coneixement, juntament amb tota la informació rellevant per documentar i comunicar la incidència en aquells casos seguretat constitueixi un risc per als drets i les llibertats de les persones físiques. MANCOMUNITAT LA PLANA serà qui en faci la comunicació a l'Autoritat de Control, en cas que sigui pertinent.

l) En cas que s'utilitzin suport informàtics per al tractament de les dades dels interessats s'implantaran les mesures de seguretat necessàries per:

- Garantir la confidencialitat, integritat, disponibilitat i resiliència permanents dels sistemes i serveis de tractament.
- Restaurar la disponibilitat i l'accés a les dades personals de forma ràpida, en cas d'incident físic o tècnic.
- Verificar, avaluar i valorar, de forma regular, l'eficàcia de les mesures tècniques i organitzatives implantades per garantir la seguretat del tractament.
- Seudonimitzar i xifrar les dades personals, quan els accessos siguin per xarxa.

m) Destí de les dades: es retornarà al responsable del tractament les dades personals i, si escau, els suports on constin, una vegada complerta l'objecte d'aquets Conveni. La devolució comportarà l'esborrat total de les dades existents en els equips informàtics utilitzats per la comunitat energètica XXXXXX. No obstant això, la comunitat energètica XXXX podrà conservar-ne una còpia, amb les dades degudament bloquejades, mentre es puguin derivar responsabilitats de l'execució de la prestació.

NOVENA. Règim jurídic.

El present conveni tindrà caràcter administratiu i obligarà a les entitats signatàries de conformitat amb les previsions acordades i, en allò no previst específicament, es regirà per les previsions sobre relacions interadministratives, per les normes comunes de la Llei 26/2010, de 3 d'agost de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya, i per la resta de la normativa que sigui materialment aplicable a l'objecte del conveni.

D'acord amb el previst a l'article 6.1 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de Contractes dels Sector Públic, el present conveni queda exclòs del seu àmbit d'aplicació.

DESENA.- Jurisdicció competent.

Totes les qüestions que puguin sorgir en ordre a la interpretació i execució d'aquest conveni, seran resoltes de mutu acord. Les qüestions litigioses que puguin derivar-se

del present conveni seran sotmeses a l'ordre jurisdiccional contenciós administratiu.

I en prova de conformitat, les parts signen el present conveni electrònicament.

ANNEX 3 - Model d'acord de formalització de la inscripció a la comunitat energètica

ACORD DE FORMALITZACIÓ D'INSCRIPCIÓ A LA COMUNITAT ENERGÈTICA "LA TONENCA SCCL"

REUNITS

D'una part el/la Sr./Sra [REDACTED], que actua en nom i representació de la Comunitat Energètica [REDACTED], amb domicili a [REDACTED] amb CIF núm. [REDACTED] com a President/a de la mateixa.

Per altre part el/la Sr./Sra [REDACTED] (en endavant, persona interessada), amb domicili a [REDACTED] i amb DNI/NIE núm. [REDACTED].

MANIFESTEN

I.- Que la comunitat energètica [REDACTED] és una entitat en forma de cooperativa de consumidors sense ànim de lucre, que té per objectiu avançar en la transició energètica del municipi de [REDACTED], ja sigui produint energia, compartint-la, o establint mecanismes de gestió i estalvi energètic.

II.- Que un dels objectius i finalitats d'aquesta comunitat és, d'acord amb l'article 2 dels seus estatuts vigents "**Donar suport i col·laboració a iniciatives (principalment públiques), complementàries o sinèrgiques, a la transició energètica, aspectes de:** formació i reciclatge professional, **pobresa energètica**, inserció laboral de col·lectius vulnerables dins de projectes, **canalització de l'estalvi familiar** o corporatiu envers projectes de transició energètica, emprenedoria, etc."

III.- Que la comunitat energètica i l'ajuntament de [REDACTED] han arribat a un acord en data [REDACTED] per tal que la primera cedeixi energia elèctrica fotovoltaica a [REDACTED] llars amb vulnerabilitat energètica del municipi de [REDACTED], les quals hauran estat seleccionades a través de l'Àrea Bàsica de Serveis Socials de la Mancomunitat La Plana. **Aquesta energia cedida forma part del ____ % que rep l'ajuntament com a contraprestació de la cessió demanial per a ús privatiu de la coberta municipal. (en cas de que la instal·lació sigui en una teulada privada es trauria)**

IV.- Que la Mancomunitat Intermunicipal Voluntària La Plana, en endavant, Mancomunitat La Plana, amb la finalitat de reduir la pobresa energètica en llars vulnerables del municipi de [REDACTED] ha realitzat una aportació econòmica a la comunitat energètica [REDACTED] d'import [REDACTED] euros per tal que es destini a l'accés de [REDACTED] llars

vulnerables del municipi de [REDACTED] passant a formar part de la comunitat energètica i siguin beneficiàries de l'energia compartida per tal de reduir la seva vulnerabilitat, així com per promoure la transició energètica del municipi.

V.- Que la persona interessada compleix els criteris d'avaluació de vulnerabilitat energètica establerts a la clàusula Cinquena del "Conveni XXXX", en endavant conveni de col·laboració.

VI.- Que la persona interessada, en data [REDACTED] i en virtut de l'article 9 dels estatuts vigents de la comunitat energètica [REDACTED] ha omplert el formulari de sol·licitud d'adhesió com a soci/a de la comunitat energètica [REDACTED].

En conseqüència les parts interessades acorden subscriure el present acord, el qual es regirà per les següents

CLÀUSULES

PRIMERA.- L'objecte d'aquest acord és formalitzar la inscripció de el/la Sr./Sra [REDACTED] (en endavant, persona interessada), amb domicili a [REDACTED] i amb DNI/NIE núm. [REDACTED], a la Comunitat Energètica [REDACTED].

SEGONA.- Aportació mínima obligatòria al capital social

La Comunitat Energètica [REDACTED] acredita que la persona interessada compleix amb els requisits mínims per accedir a ser beneficiari/a d'energia compartida provinent de la comunitat energètica [REDACTED] d'acord amb la informació facilitada pels serveis socials de la Mancomunitat La Plana en data [REDACTED] i que, per tant, s'inclou com a llar vulnerable susceptible de ser titular de l'aportació mínima obligatòria necessària per adquirir la condició de sòcia consumidora d'acord amb l'article 8.d) dels estatuts vigents de la comunitat energètica [REDACTED].

En virtut de les esmentades acreditacions, a partir de l'inici de la vigència del present acord es donarà per subscrita i desemborsada **l'aportació mínima obligatòria** de CENT EUROS (100,00 €) al capital social per part de la persona interessada, atenent al règim establert als articles 8 d), 10.1 a), 24.1 dels estatuts vigents de la Comunitat Energètica [REDACTED], i als articles 70 i 71 de la Llei actual de cooperatives de Catalunya.

L'aportació mínima obligatòria de la persona interessada anirà a càrrec del fons [REDACTED] constituït per la Comunitat Energètica [REDACTED] mitjançant acord de [REDACTED] en data [REDACTED], amb l'objectiu de donar compliment al conveni de col·laboració mitjançant la formalització de la inscripció com a membres de la comunitat energètica a les llars vulnerables del municipi de [REDACTED].

TERCERA.- Drets i obligacions de la persona interessada

A partir de l'inici de la vigència d'aquest acord, la persona interessada adquireix la condició de sòcia consumidora i es donen per complerts els requisits establerts a l'article 8 dels estatuts vigents de la comunitat energètica [REDACTED]. En conseqüència, a partir de l'inici de la vigència d'aquest acord la persona interessada adquireix els drets i obligacions associats dels articles 10 i 11 dels estatuts de l'esmentada comunitat energètica.

En virtut del règim d'aportació mínima obligatòria al capital social establert a la clàusula segona del present acord, la persona interessada és titular de **l'aportació mínima obligatòria** de CENT EUROS (100,00 €) sempre i quan es mantinguin vigents i de manera simultània:

- El compliment dels requisits mínims per accedir a ser beneficiari/a d'energia compartida provinent de la comunitat energètica [REDACTED], d'acord amb els criteris d'avaluació de vulnerabilitat energètica establerts a la clàusula cinquena del conveni de col·laboració.
- La condició de sòcia consumidora de la comunitat energètica [REDACTED].

QUARTA.- Règim de reversió i reemborsament

En el moment en què deixin de concórrer qualsevol de les dues circumstàncies previstes a la clàusula tercera del present acord, la persona interessada deixarà de ser titular de **l'aportació mínima obligatòria** de CENT EUROS (100,00 €) i aquesta haurà de revertir novament al fons [REDACTED] amb la finalitat de poder cobrir les entrades al capital social obligatori d'altres persones interessades que compleixin amb els requisits mínims per accedir a ser beneficiaris/es d'energia compartida provinent de la comunitat energètica [REDACTED], d'acord amb els criteris d'avaluació de vulnerabilitat energètica establerts a la clàusula cinquena del conveni de col·laboració.

En conseqüència, les parts signants acorden a través del present acord exceptuar l'aplicació de l'article 11.1 e) dels estatuts vigents de Comunitat Energètica [REDACTED] relatiu al dret a percebre el reemborsament de l'aportació mínima obligatòria de la persona interessada en cas de baixa, liquidació o separació per fusió, escissió o transformació de la cooperativa.

QUINTA.- Vigència

El present acord entra en vigor a partir de la signatura de les parts interessades i, en tot cas, a partir de la data de notificació de la resposta a la persona interessada per part del Consell Rector de la de la Comunitat Energètica [REDACTED], d'acord amb l'article 9.2 dels seus estatuts vigents.

En el cas que transcorreguts tres mesos des de l'ompliment del formulari de sol·licitud d'adhesió com a soci/a el Consell Rector no hagi notificat una resposta a la persona interessada, la sol·licitud s'entén com acceptada i el present acord vigent.

SISENA.- Causes de resolució de l'acord

Són causes de resolució del present acord:

- La concurrència d'alguna de les causes de resolució previstes a la clàusula setena del conveni de col·laboració.
- Per l'incompliment d'algunes de les clàusules previstes en aquest acord.
- Per mutu acord de les parts i manifestat per escrit.
- Per les causes generals establertes en la legislació vigent.

SETENA.- Protecció de dades i política de privacitat

Es dona per reproduïda la informació disponible al formulari d'adhesió al web de la comunitat energètica [REDACTED] relativa al tractament de les dades personals de la persona interessada on s'informa que [REDACTED] utilitzarà aquestes per informar i gestionar la inscripció com a soci, així com per a efectuar estudis estadístics.

La persona interessada accepta el tractament de les seves dades personals seguint la política de privacitat que és disponible al formulari d'adhesió del web de la comunitat energètica [REDACTED]. En tot cas la comunitat energètica [REDACTED] es compromet a donar compliment de les obligacions de protecció de dades i confidencialitat de la informació que li corresponen en relació amb la persona interessada en virtut del conveni de col·laboració.

ANNEX 4 - Model de gestor de l'autoconsum

AUTORIZACIÓN PARA EL GESTOR DE AUTOCONSUMO

Los consumidores asociados firmantes de este documento formamos parte de un autoconsumo colectivo según lo previsto en el Real Decreto 244/2019, de 5 de abril, por el que se regulan las condiciones administrativas, técnicas y económicas del autoconsumo de energía eléctrica, identificado por:

Código de Autoconsumo (CAU)

Inscrito bajo la modalidad de autoconsumo colectivo (*marcar lo que proceda*):

- SIN excedentes
NO ACOGIDA a compensación**
- SIN excedentes
ACOGIDA a compensación**
- CON excedentes
ACOGIDA a compensación**
- CON excedentes
NO ACOGIDA a compensación**

Los consumidores asociados firmantes designan **Gestor de autoconsumo** y otorgan poder de representación a:

Nombre y Apellidos
Razón social
NIF
Dirección
Código Postal
Municipio (Provincia)
Teléfono
Correo electrónico

Desde la fecha de firma de este documento hasta ____ / ____ / 20__ y prorrogable anualmente para actuar por cuenta ajena en calidad de **Gestor de autoconsumo** y para realizar las gestiones relativas al autoconsumo colectivo, con las siguientes atribuciones:

1. **Solicitar a la compañía distribuidora la adaptación del contrato ATR** de cada uno de los consumidores a los que representa para incorporar el autoconsumo aportando la documentación requerida:
 - Certificado de Instalación Eléctrica diligenciado por la comunidad autónoma.
 - Acuerdo de reparto firmado por todos los consumidores asociados.
 - Fichero *.txt donde figuren los coeficientes de reparto acordados entre los consumidores asociados, según establece la normativa vigente.

2. **Realizar** en nombre de cada uno de los consumidores asociados a los que representa todas las **gestiones necesarias con la empresa comercializadora para dar de alta el autoconsumo**.

En caso de que fuera necesario acordar un precio para los excedentes y/o modificar las condiciones del contrato de suministro, el gestor de autoconsumo recabará la conformidad expresa del consumidor afectado con dichas condiciones.

3. **Comunicar cualquier modificación** que se produzca en el autoconsumo colectivo que gestiona, lo que incluye la comunicación de los coeficientes de reparto previamente comunicados, siempre que dicha modificación cuente con la firma de ellos consumidores afectados por el cambio de coeficiente.

Para ello, deberá aportar a la compañía comercializadora de cada uno de ellos consumidores afectados por el cambio de coeficientes:

- Acuerdo de reparto modificado, con las firmas de ellos consumidores afectados por el cambio de coeficientes.
- Nuevo fichero *.txt de coeficientes de reparto, donde figuren los coeficientes de reparto acordados entre los consumidores asociados, según establece la normativa vigente.

4. **Dar de alta a nuevos consumidores** en el autoconsumo que gestiona. Para ello, deberá contar con esta autorización de representación firmada por los nuevos consumidores a los que representa y modificar el autoconsumo en consecuencia (contratos y acuerdos de reparto).
5. **Dar de baja a consumidores** que abandonen el autoconsumo colectivo. Para ello, deberá contar con la autorización del consumidor saliente y modificar el autoconsumo en consecuencia (contratos y acuerdos de reparto).
6. **Actuar respecto a la solicitud de inscripción, modificación y/o baja en el Registro administrativo de autoconsumo de energía eléctrica** o ante el organismo o entidad competente que corresponda.

A estos efectos, podrá ejercitar las siguientes facultades: formular peticiones y solicitudes, facilitar la práctica de cuantas actuaciones sean precisas para la instrucción del expediente, aportar cuantos datos y documentos se soliciten o interesen, recibir todo tipo de comunicaciones, presentar escritos y alegaciones, manifestar su decisión de no efectuar alegaciones ni aportar nuevos documentos, renunciar al trámite de audiencia y a cualesquiera otros actos de instrucción, suscribir diligencia y otros documentos que puedan extender el órgano competente, entablar recursos, desistir de la solicitud y/o renunciar al correspondiente derecho y, en general, realizar cuantas actuaciones y firmar cuantos documentos correspondan a los consumidores asociados en el curso del correspondiente procedimiento.

El **Gestor de autoconsumo** declara que cuenta con la autorización de cada uno de ellos consumidores asociados y que les ha informado de que sus datos se comunicarán a su comercializadora correspondiente para que sean tratados en conformidad con el Real Decreto 244/2019 de 5 de abril por el que se regulan las condiciones administrativas, técnicas y económicas del autoconsumo de energía eléctrica y en la Orden TED/1247/2017.

El **Gestor de autoconsumo** declara que ha informado a los consumidores a los que representa de cómo y dónde pueden obtener más información sobre el tratamiento de sus datos que lleva a cabo su comercializadora actual, incluida la forma en la que pueden ejercer sus derechos a través de la página web de su comercializadora actual.

Esta manifestación es fiel y auténtica y en virtud de ésta, el **Gestor de autoconsumo** asume todas las responsabilidades legales derivadas de la falsedad u omisión consciente, con indemnidad para las comercializadoras actuales de los consumidores a los que representa.

Con la firma de la presente autorización Don/Doña/Razón Social _____
acepta la representación conferida.

El **Gestor de autoconsumo**, a _____ de _____ de 20__ .

Nombre/razón social:

NIF:

Queda prohibido el tratamiento de los datos personales de los firmantes de este documento con fines distintos de aquellos para los que hayan sido recogidos inicialmente, y no podrán utilizarse para ningún otro fin distinto de la autorización al Gestor de autoconsumo.

Firma de los consumidores asociados a los que representa el **Gestor de autoconsumo**:

CONSUMIDOR ASOCIADO <i>(nombre/razón social)</i>	DNI/NIF	CUPS (22 caracteres)	FIRMA

ANNEX 5 - Model de permís d'accés a dades de Datadis.docx

R E U N I D O S

De una parte el productor de energía eléctrica con fuentes renovables NOM DE LA COOPERATIVA, con NIF NÚMERO DE NIF, titular de la instalación de producción de energía eléctrica de la modalidad CON excedentes acogida a compensación con CAU NÚMERO DE CAU y situada en DIRECCIÓN, CODI POSTAL, POBLACIÓN I PROVINCIA, (en adelante, el productor).

De otra parte «Titular_subministrament» con DNI/NIF «NIF_Titular», consumidor y titular del contrato CUPS «CUPS» con suministro ubicado en «Adreça_subministrament», (en adelante, el consumidor).

Las partes se reconocen mutuamente la capacidad legal necesaria para celebrar este contrato, de acuerdo con las siguientes

C L A Ú S U L A S

PRIMERA. Con la firma del presente contrato el consumidor autoriza al productor a formalizar todos los trámites necesarios para poder formalizar el alta de DATADIS, a fin de poder facilitar el acceso a los datos de consumo diario mediante las APPs y consultas que se dispongan.

SEGUNDA. El consumidor asociado autoriza al productor a visualizar y descargar en sus propios sistemas, los datos de su/s suministro/s, para que éste pueda consultar la información sobre su consumo eléctrico a través de la plataforma Datadis, con la finalidad de poder facilitar el acceso a los datos de consumo diario mediante las APPs y consultas que se dispongan y con quien el productor tiene debidamente formalizado un acuerdo de Partner

Esta autorización únicamente será válida durante 24 meses. Puede solicitar la cancelación de la misma en el momento que se desee sin ninguna contraprestación o penalización por parte del productor. La solicitud de revocación de esta autorización se realizará por escrito a través del correo electrónico (contacte@latoncenca.cat). En el caso de que se ejercite la revocación de esta autorización, dicha revocación se pondrá en un plazo de tres días por el productor en conocimiento de la Plataforma Datadis C.B., que quedará exonerada de toda responsabilidad si se incumple esta obligación.

Sus datos personales identificativos serán tratados por Datadis para poder facilitar al productor sus datos de consumo. Datadis únicamente almacenará datos personales identificativos y siempre que Ud no ejercite su derecho de supresión de sus datos.

Con respecto al tratamiento efectuado por Datadis, puede ejercitar sus derechos en dpo@datadis.es así como ponerse en contacto con el delegado de protección de datos o contactar con la autoridad de control (Agencia Española de Protección de Datos) en el caso de

que lo considere necesario. La base legitimadora para el tratamiento es su consentimiento. Puede obtener más información en la [política de privacidad](#) de Datadis.

En POBLACIÓ, a XX de XX de 20XX

El PRODUCTOR ASOCIADO:

El CONSUMIDOR ASOCIADO:

NOM DE LA COOPERATIVA

«Titular_subministrament»

NIF: NÚMERO DE NIF

NIF: «NIF_Titular»

ANNEX 6 - Model d'acord de repartiment

**ACUERDO DE REPARTO DE ENERGÍA DE AUTOCONSUMO COLECTIVO
INSTALACIONES CON EXCEDENTES
ACOGIDAS A COMPENSACIÓN**

En aplicación del Real Decreto 244/2019 de 5 de abril, los siguientes consumidores acordamos asociarnos a la instalación de **autoconsumo colectivo de energía eléctrica** con las siguientes características:

CON excedentes
Acogida a compensación

CÓDIGO DE AUTOCONSUMO (CAU)	
------------------------------------	--

(Completar para cada consumidor asociado)

	CONSUMIDOR ASOCIADO (titular del suministro)	NIF	CUPS	COEFICIENTE DE REPARTO (β)
1				
2				
3				

(Si existen varios productores con instalaciones de generación asociadas al autoconsumo, completar para cada uno de ellos)

	PRODUCTOR ASOCIADO (titular de la instalación de generación)	NIF	CIL	COEFICIENTE (α)
1				

Con la firma del presente acuerdo, los consumidores **nos acogemos voluntariamente al mecanismo de compensación simplificada** entre los déficits del consumo de cada consumidor y la totalidad de los excedentes de la instalación de autoconsumo, tal como establece el Real Decreto 244/2019, de 5 de abril.

Les rogamos reciban esta comunicación y procedan a realizar los trámites necesarios.

Del mismo modo, les solicitamos la aplicación del mecanismo de compensación simplificada de los excedentes de la instalación de autoconsumo a la que nos asociamos, y el inicio del mecanismo de compensación en el siguiente periodo de facturación desde la recepción de este acuerdo.

En xx, a xx de xx de 20xx.

Los **CONSUMIDORES** asociados:
(completar para cada consumidor asociado)

CONSUMIDOR ASOCIADO 1 CONSUMIDOR ASOCIADO 2 CONSUMIDOR ASOCIADO 3

NIF:

NIF:

NIF:

Los **PRODUCTORES** asociados:
(completar para cada consumidor asociado)

PRODUCTOR ASOCIADO 1

NIF:

ANNEX 7 - Model Acord compensació d excedents

CONTRATO DE COMPENSACIÓN DE EXCEDENTES
PARA APLICACIÓN DEL MECANISMO DE COMPENSACIÓN SIMPLIFICADA

R E U N I D O S

De una parte el productor de energía eléctrica con fuentes renovables _____, con NIF _____, titular de la instalación de producción de energía eléctrica de la modalidad CON excedentes acogida a compensación con CAU _____ y situada en _____ (en adelante, el productor).

De otra parte, _____ con DNI/NIF _____, consumidor y titular del contrato CUPS _____ con suministro ubicado en _____, (en adelante, el consumidor).

De acuerdo con lo estipulado en el Real Decreto 244/2019, de 5 de abril, el consumidor y el productor desean suscribir un contrato de compensación excedentes según lo definido en el artículo 14 del mencionado Real Decreto.

Las partes se reconocen mutuamente la capacidad legal necesaria para celebrar este contrato, de acuerdo con las siguientes

CLAÚSULAS

PRIMERA. Con la firma del presente contrato el productor y el consumidor acuerdan voluntariamente un mecanismo de compensación simplificada entre los déficits del consumo del consumidor y la totalidad de los excedentes de la instalación del productor, tal como establece el Real Decreto 244/2019, de 5 de abril, por el que se regulan las condiciones administrativas, técnicas y económicas del autoconsumo de energía eléctrica.

SEGUNDA. El consumidor enviará directamente a la empresa distribuidora, o a través de su comercializadora, este contrato de compensación de los excedentes y solicitará su aplicación.

TERCERA. Los firmantes conocen que la energía excedentaria se valorará de acuerdo con lo establecido en la normativa de aplicación.

CUARTA. Que se trata de un autoconsumo colectivo con excedentes con compensación simplificada de excedentes, conectado en red interior de un consumidor y con al menos un consumidor próximo a través de la red de distribución. Esquema de autoconsumo de la CNMC tipo 43-B:

QUINTA. Los firmantes conocen que la energía horaria excedentaria del consumidor no tendrá consideración de energía incorporada al sistema eléctrico de energía eléctrica y, en consecuencia, estará exenta de satisfacer los peajes establecidos en el Real Decreto 1544/2011, de 31 de octubre, por el que se establecen los peajes de acceso a las redes de transporte y distribución que deben satisfacer los productores de energía eléctrica. Así mismo, los firmantes conocen que el productor no puede participar de ningún otro mecanismo de venta de la energía generada.

SEXTA. La duración mínima de este contrato será de un año a partir de su firma y de la activación de la modalidad de compensación por parte del distribuidor, prorrogable anualmente de forma automática.

Si alguna de las partes decidiera resolver el contrato deberá manifestar esta pretensión por escrito y con un mínimo de un mes de antelación a la fecha del vencimiento o de cualquiera de sus prórrogas.

SEPTIMA. Se establecerán como causas de resolución:

- El incumplimiento de las condiciones establecidas en la normativa vigente en relación con el Real Decreto 244/2019, de 5 de abril.
- El mutuo acuerdo de las partes, sin perjuicio de la duración mínima establecida de un año en la cláusula SEXTA.
- La cancelación de la inscripción en el Registro administrativo de instalaciones de autoconsumo.
- El cese de la actividad de producción de energía eléctrica.

Como muestra de conformidad, firmamos este contrato.

En XX, a XX de XX de 20XX

El PRODUCTOR ASOCIADO:

El CONSUMIDOR ASOCIADO:

Comunidad Energética
NIF:

Consumidor Asociado:
NIF:

**ANNEX 8 - Model de material comunicatiu del projecte per a les famílies
seleccionades**



i QUÈ ÉS UNA COMUNITAT ENERGÈTICA FOTVOLTAICA?

- Les comunitats energètiques són grups de persones que comparteixen l'electricitat produïda per panells solars situats en un mateix lloc.
- Això permet estalviar diners a les factures d'electricitat.
- És una manera de generar energia neta i barata i contribuir a la sostenibilitat del planeta.

i COM FUNCIONA?

- La comunitat energètica ha instal·lat panells solars en un espai comú municipal. Aquests panells solars produeixen electricitat i aquesta electricitat és injectada a la xarxa elèctrica.
- L'energia solar generada es distribueix entre els membres de la comunitat.
- Els membres de la comunitat no necessiten fer cap instal·lació addicional i arriba a través del seu propi comptador d'electricitat.



i QUINES SÓN ELS AVANTATGES D'ESTAR EN UNA COMUNITAT ENERGÈTICA?

- Les teves factures d'electricitat podran ser més reduïdes, permetent-te estalviar diners cada mes.
- No necessites comprar panells solars per beneficiar-te de l'energia solar. Tens l'oportunitat de gaudir-ne sense haver de realitzar una inversió inicial en aquests equips.
- Formaràs part d'un grup de persones que comparteixen la mateixa preocupació pel medi ambient i estan disposades a ajudar-se mútuament.



i LA TONENCA, ENERGIA FOTVOLTAICA PER A TOTHOM

- Gràcies a l'empresa Sud Renovables, tenim una subvenció que ens permet ampliar els nostres projectes de lluita contra la pobresa energètica.
- Treballem amb la Mancomunitat La Plana per garantir que unir-se a La Tonenca sigui totalment gratuït per a tu. Això significa que no hauràs de fer cap despesa per ser part de la nostra comunitat energètica.
- Amb la teva signatura del contracte, tindràs l'oportunitat de ser membre actiu de la comunitat energètica i obtenir un descompte en la factura elèctrica.



ENERGIA FOTOVOLTAICA PER A TOTHOM

TONA 25 | NOVEMBRE | 2024

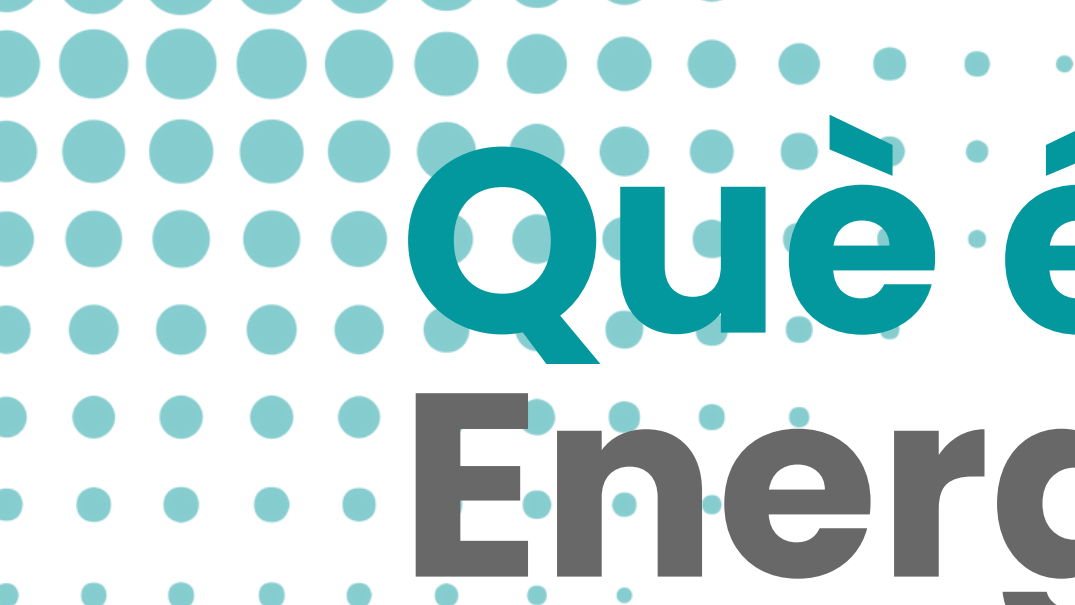


Ajuntament de Tona

LA TONENCA
COMUNITAT ENERGÈTICA



Mancomunitat La Plana



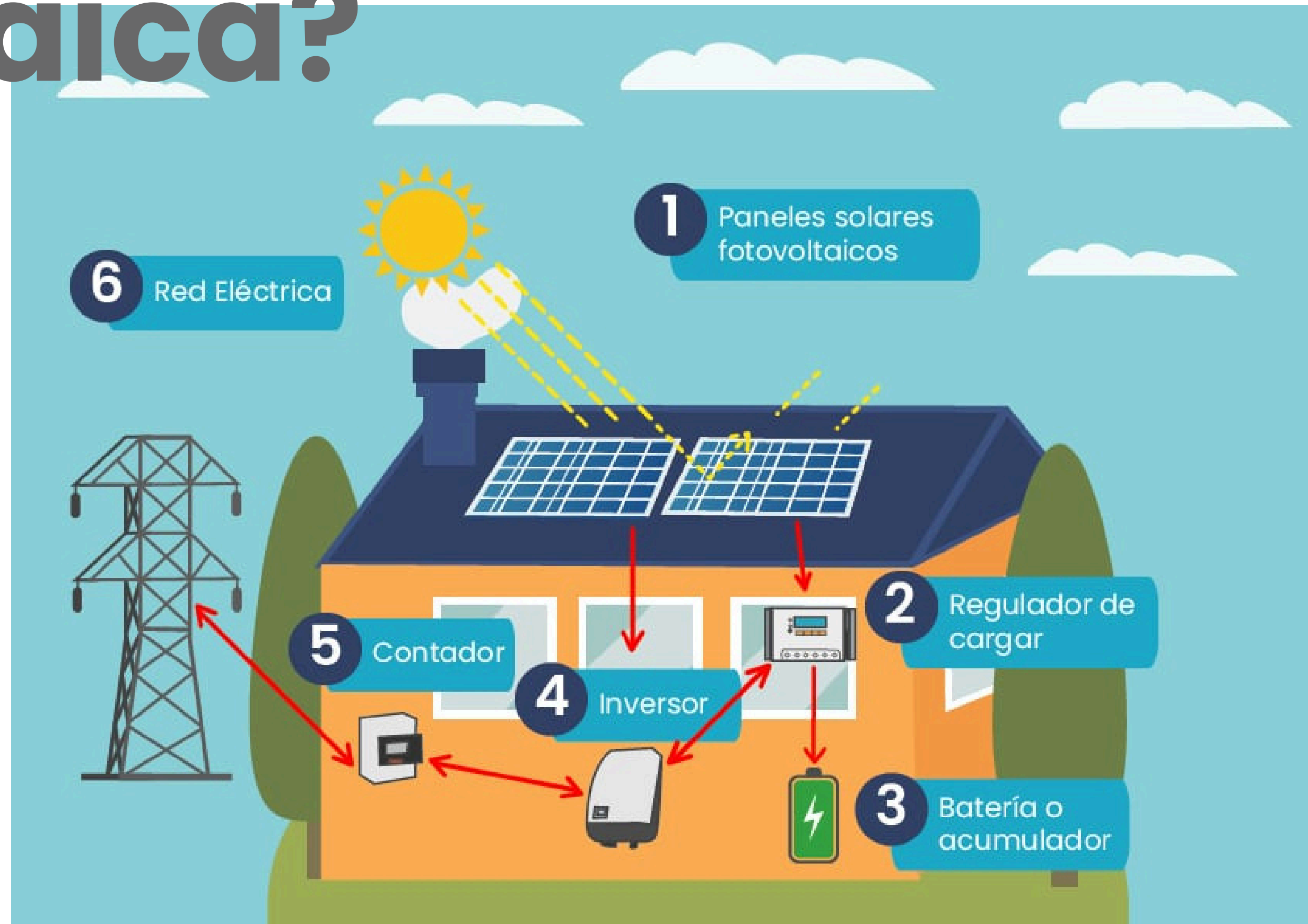
Què és una Comunitat Energètica?

Una comunitat energètica és un grup de persones que treballen juntes per produir, compartir i utilitzar energia de manera sostenible i accessible. La Tonenca és la comunitat energètica del nostre poble, Tona.



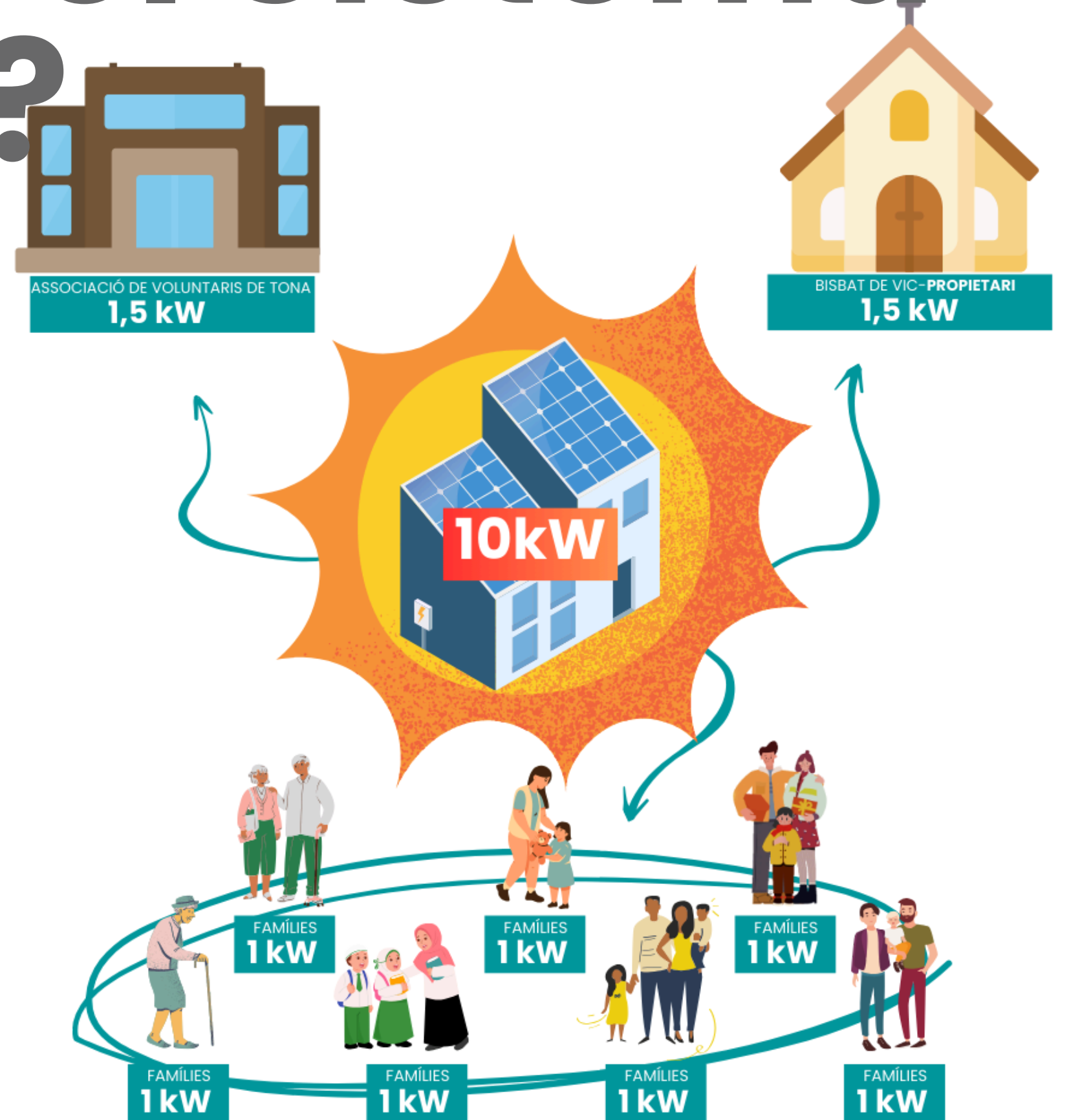
Com Funciona l'Energia Fotovoltaica?

Les plaques solars capten la llum del sol i la converteixen en electricitat. Aquesta energia es distribueix a les cases connectades, ajudant a reduir la factura elèctrica.



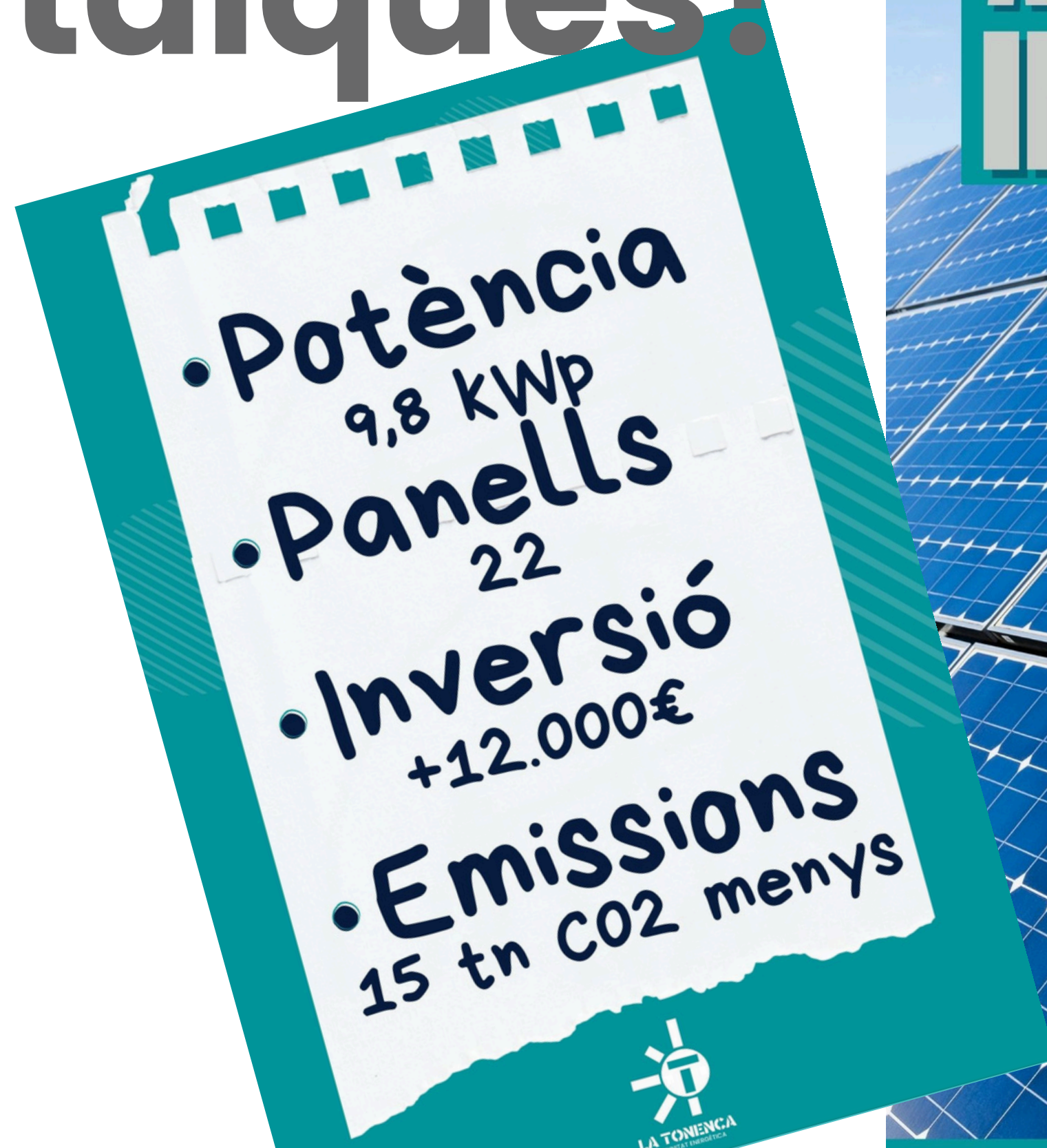
Com Funciona el Sistema de La Tonenca?

Amb el projecte de La Tonenca, una instal·lació de 10 kW de plaques solars es repartirà entre 7 famílies. Cada família rebrà 1 kW d'energia per casa seva.



On posarem les Plaques Fotovoltaïques?

Instal·larem a la teulada de la Sala Pere Davesa ja que hem arribat a un acord amb el propietari, el bisbat de Vic.

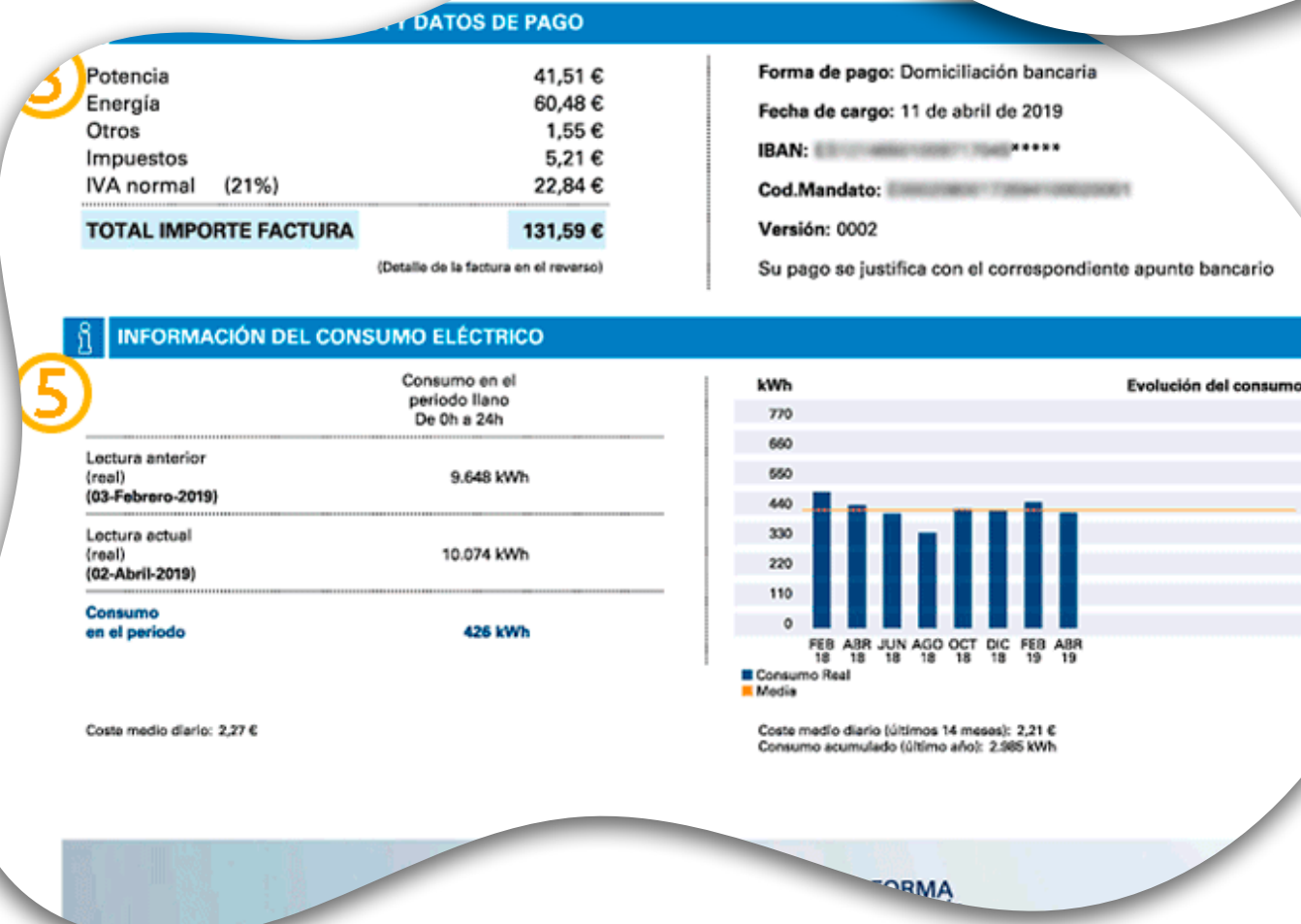


**AQUI
INSTAL·LEM**



Beneficis per a les Famílies

- a. Reducció de la factura d'electricitat.
- b. Millora de la qualitat de vida.
- c. Accés a una energia més neta i sostenible.





Passos per Formar Part de La Tonenca

Per unir-se a La Tonenca i beneficiar-se de l'energia fotovoltaica, només caldrà completar alguns senzills passos i la comunitat estarà sempre per ajudar-vos.



Com Funciona l'Energia Fotovoltaica?

- **Captació de la Llum Solar**

- Les plaques solars capten la llum del sol i la converteixen en electricitat.

- **Generació d'Electricitat (Corrent Continua)**

- L'electricitat generada és corrent continua que cal transformar.

- **Transformació de l'Electricitat (Inversor)**

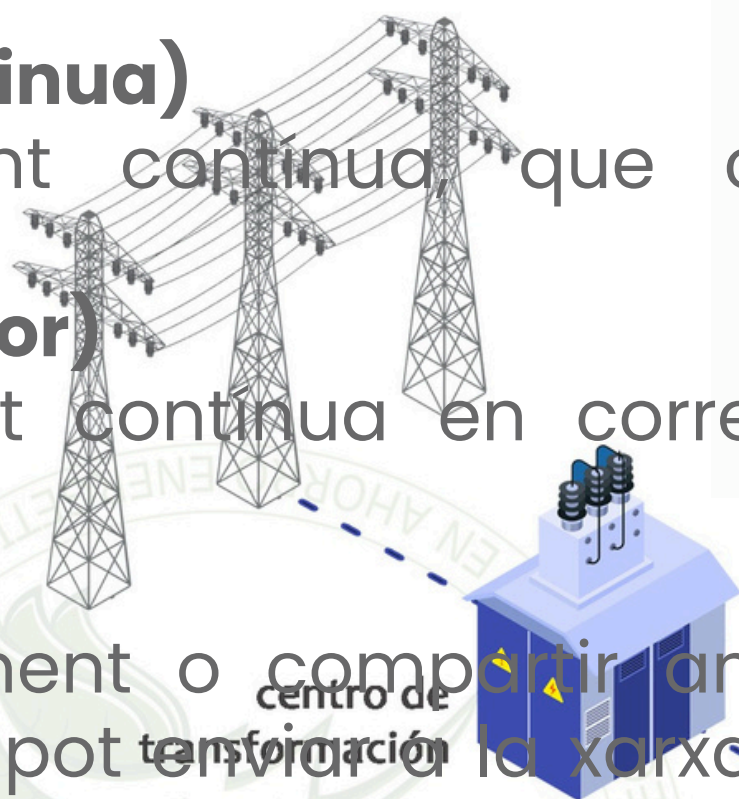
- Un inversor transforma la corrent continua en corrent alterna, que podem usar a casa.

- **Distribució de l'Energia**

- L'electricitat es pot usar directament o compartir amb altres llars. L'energia que sobra es pot enviar a la xarxa o guardar en bateries.

- **Estalvi en la Factura Elèctrica**

- Usant l'electricitat generada per les plaques, es redueix la factura de llum i s'ajuda al medi ambient.



Energia Fotovoltaica Per a Tothom

LA TONENCA
COMUNITAT ENERGÈTICA

ENERGIA FOTOVOLTAICA PER A TOTHOM
ESTALVIA ENERGIA I DINERS

QUÈ ÉS UNA COMUNITAT ENERGÈTICA FOTOVOLTAICA?

- Les comunitats energètiques són grups de persones que comparteixen l'electricitat produïda per panells solars situats en un mateix lloc.
- Això permet estalviar diners a les factures d'electricitat.
- És una manera de generar energia neta i barata i contribuir a la sostenibilitat del planeta.

COM FUNCIONA?

- La comunitat energètica ha instal·lat panells solars en un espai comú municipal. Aquests panells solars produeixen electricitat i aquesta electricitat és injectada a la xarxa elèctrica.
- L'energia solar generada es distribueix entre els membres de la comunitat.
- Els membres de la comunitat no necessiten fer cap instal·lació addicional i arriba a través del seu propi comptador d'electricitat.

QUINES SÓN ELS AVANTATGES D'ESTAR EN UNA COMUNITAT ENERGÈTICA?

- Les teves factures d'electricitat podran ser més reduïdes, permetent-te estalviar diners cada mes.
- No necessites comprar panells solars per beneficiar-te de l'energia solar. Tens l'oportunitat de gaudir-ne sense haver de realitzar una inversió inicial en aquests equips.
- Formaràs part d'un grup de persones que comparteixen la mateixa preocupació pel medi ambient i estan disposades a ajudar-se mútuament.

LA TONENCA, ENERGIA FOTOVOLTAICA PER A TOTHOM

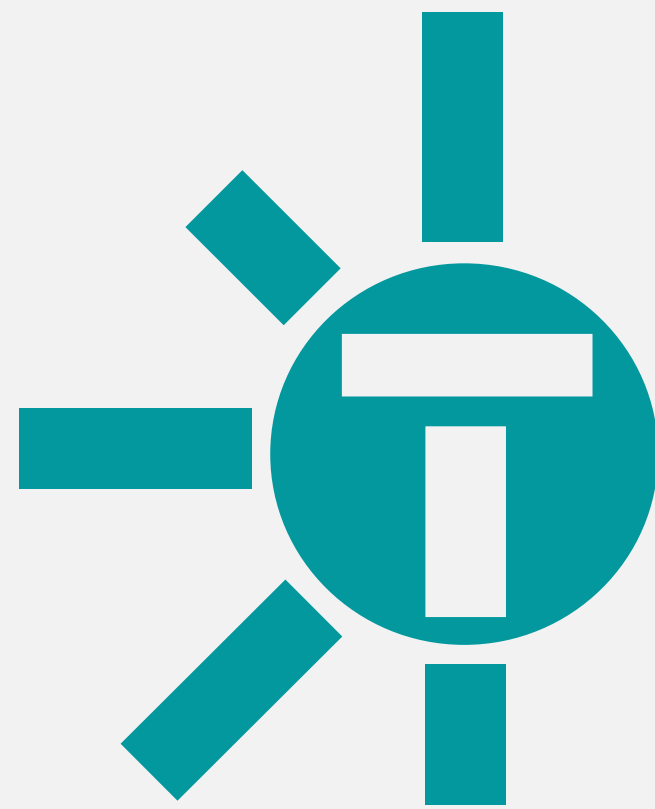
- Gràcies a l'empresa Sud Renovables, tenim una subvenció que ens permet ampliar els nostres projectes de lluita contra la pobresa energètica.
- Treballem amb la Mancomunitat La Plana per garantir que unir-se a La Tonenca sigui totalment gratuït per a tu. Això significa que no hauràs de fer cap despesa per ser part de la nostra comunitat energètica.
- Amb la teva signatura del contracte, tindràs l'oportunitat de ser membre actiu de la comunitat energètica i obtenir un descompte en la factura elèctrica.

LA TONENCA
COMUNITAT ENERGÈTICA

Sun4All
maka power to the people

Ajuntament de Tona

Mancomunitat La Plana



LA TONENCA
COMUNITAT ENERGÈTICA



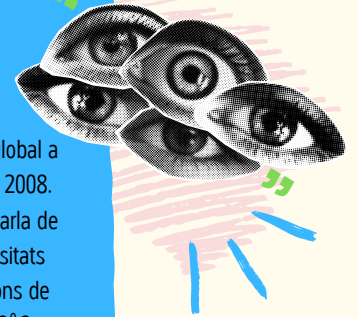
L'OPRESSIÓ I EL PRIVILEGI

Les dinàmiques de desigualtat traspuen les nostres CEL, traduint-se en espais tensionats d'intangibles amb relació a la condició social, edat, sexe, color de la pell, forma del cos, habilitats relacionals, experiència prèvia, etc. Cal prendre consciència de com operen aquestes dinàmiques, per tal de promoure espais segurs de participació i de promoció de sentiment de pertinença.



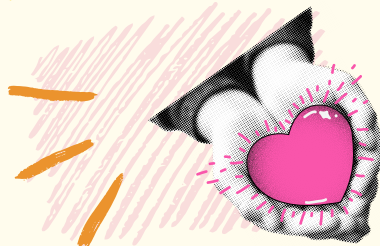
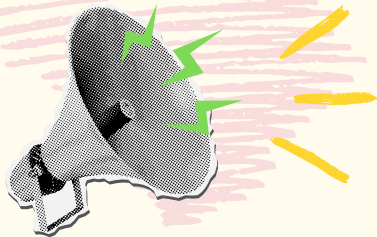
LA NOVETAT DEL FENOMEN

La pobresa energètica aflora en les societats del nord global a partir de la darrera gran crisi financera internacional del 2008. Una de les definicions més acceptades és aquella que parla de la incapacitat d'una llar per satisfer les mínimes necessitats energètiques per mantenir l'habitatge en unes condicions de climatització saludables, segons criteris de l'OMS, de 18°C a 21°C a l'hivern, i de 25°C a l'estiu.



MOTIVACIONS A PARTICIPAR

Les condicions que envolten les persones en situació de pobresa energètica no faciliten l'adhesió ideològica, tècnica i/o activista. En el cas de les CEL's, en particular, hi ha el risc que els espais participatius siguin percebuts com a altament tècnics, estratègics, formals, masculins i benestants. I també poc permeables a interessos més pragmàtics, com per exemple, l'estalvi econòmic.



POBRESA ENERGÈTICA A LES CEL'S

CONSIDERACIONS PRÈVIES

RELACIONS COMUNITARIES

Les persones en situació de pobresa energètica es troben immerses en processos vitals altament complexos, on les diferents capes de vulnerabilitat s'acumulen i interseccionen mitgant la seva capacitat d'establir relacions a través d'una estructura de participació comunitària.

ESPAI MULTIDISCIPLINARI

Necessitat d'impulsar un espai tècnic de treball conjunt participat per experteses de l'àmbit energètic - institucional, col·legiat, associatiu, cooperatiu... i de l'àmbit social -institucional, tercer sector social, cooperatiu...-. Per identificar i categoritzar les situacions de pobresa energètica determinants al territori. I també, per dissenyar acció conjunta i comunitària a pivotar al voltant de la CEL.



quina informació donar?

En una primera presa de contacte entre la CEL i la família vulnerable, cal que els continguts informatius no generin situacions desiguals amb intervencions llargues i monòlegs unidireccionals. Es tracta de poder estructurar una primera conversa de coneixement mutu. On el focus informatiu resideix en posar al corrent a la nova família del què és la CEL, alhora què connectar amb les necessitats de la nova família (conèixer de primera mà que li pot aportar la CEL?, en què li pot ser d'utilitat?).

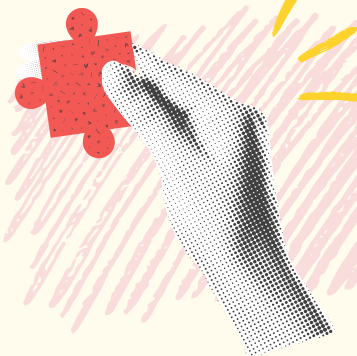
Es tracta, doncs, de donar a conèixer informació relativa a l'estructura i l'organització de la CEL. Posant l'èmfasi en les persones que en pertanyen. En els diferents espais de participació (consell rector, comissions, assemblea...). En les diferents formes de sentir-se part (des de l'alta implicació, la dedicació puntual i el vincle merament informatiu). Explicant que l'elevada complexitat del sistema elèctric i la injustícia social i ambiental que genera, fan que aquest grup de persones es vinculin entre si mitjançant la CEL, per mirar de donar resposta a tot plegat.

IMPORTANT, editar un fulletó amb informació bàsica sobre la CEL (qui som?, com ens organitzem?, què fem?). I també, amb consells sobre consum i estalvi energètic a la llar (tips d'estalvi). Aquest fulletó ha d'organitzar la informació de forma gràfica, esquemàtica i intel·ligible: sota la lògica màxima difusió/mínim contingut.

IMPORTANT, cal informar que la CEL disposa d'un servei d'acompanyament energètic on es pot fer (de forma voluntària i anònima) la revisió, explicació i optimització de les factures de la llum.

com acollir?

Mitjançant una primera trobada participada per la persona responsable de les acollides a la CEL i la persona de referència dels serveis socials bàsics de la família vulnerable. Una primera sessió de diàleg conjunt on les premisses de (a) des d'on ens comuniquem i (b) quina informació donem estiguin compartides i clares. Transcorregut un temps es pot proposar fer una sessió de seguiment grupal, on convidar a totes les famílies (vulnerables o no) que en els darrers 6 mesos s'hagin incorporat com a noves sòcies a la CEL.



POBRESA ENERGÈTICA A LES CEL'S

la importància de la primera acollida

IMPORTANT, saber comunicar-nos des de la curiositat sincera de voler saber quina valoració en fa l'altra persona, quines necessitats té, mirant d'identificar com la CEL li pot ser d'utilitat, cuidant que l'altra persona se senti protagonista de la conversa...

IMPORTANT, connectar amb la dimensió relacional com a màxima aspiració durant la primera trobada entre la CEL i la família vulnerable. L'objectiu ha de ser generar un ambient de confiança, de seguretat, de cura, de vincle...

Incorporar la mirada de l'exclusió social suposa una voluntat decidida de (a) distanciar-se d'un/una mateixa (descentrament: "tu, oblida qui ets!"), i (b) comunicar-se amb l'altra persona des del seu marc de referència: interès per la seva visió, curiositat per saber la seva valoració, empatia (veure, entendre i observar en món des de la seva mirada), diàleg/escolta activa (lliure de prejudicis i judicis morals).

des d'on cal comunicar?

La relació que establim amb les persones amb situació de pobresa energètica es donarà en un marc desigual de poder i privilegis. Situació que pot tenir actituds, reaccions, posicionaments, intangibles, comentaris, etc. que poden incomodar tant a unes i com a les altres persones. "No veiem les coses tals com SON, les veiem tal com SOM" (Anai's Nin).





**Diputació
Barcelona**

**Àrea d'Acció Climàtica
i Transició Energètica**



LA TONENCA
COMUNITAT ENERGÈTICA

En el marc d'un Subprojecte finançat amb fons NextGenerationEU:



LA TONENCA
COMUNITAT ENERGÈTICA